ΠΙΟΝΕΡΟΣ

2

ΦΛΕΒΑΡΙΣ — 1936

ΕΛΙΝΙΚΟ ΕΚΔΟΤΙΚΟ ΤΥ ΔΟΝΜΠΑΣ

ΓΙΑ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΙΣ ΤΑΚΣΙΣ, ΝΑΣΕ ΕΤΙΜΟΣ!

ΠΙΟΝΕΡΟΣ

ΠΙΟΝΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΟΡΓΑΝΟ ΤΥ ΟΜΠΚΟΜ
ΤΥ ΚΟΜΣΟΜΟΛ ΤΥ ΔΟΝΜΠΑΣ
ΚΕ ΤΥ ΛΚΠ ΤΙΣ ΥΣΣΔ

ΧΡΟΝΟΣ IV (VI) ΑΡΙΘΜ. 2 (55)

ΦΛΕΒΑΡΙΣ 1936

ΣΤΙΣ ΠΑΡΑΜΟΝΕΣ ΤΟΝ ΣΙΝΕΔΡΙΟΝ

Σιμόνι το IX Πανυκρανικό κε X Πανένοσιακό σινέδριο τυ κομσομόλ. Έγιναν πια ι σινδιασκέπσις στα όμπλαστ, στις πόλις κε στα ραιόνια.

Στιν περίοδο πυ χορίζι αφτά τα σινέδρια απ' τα περαζμένα, το κομσομόλ έγινε μεγαλιόδικι οργάνοσι, πυ καθοδιγίτε απ' το κόμα τυ Λένιν-Στάλιν.

Το κομσομόλ σ'αφτί τιν περίοδο έδοσε σ'όλυς τυς κλάδυς τυ σοσιαλιστικύ χτίσιμυ τέτιυς άνθρόπυς, πυ τα ονόματά-τυς τα ξέρυνε μακριά απ' τα σίνορα τις χόρας-μας. Μονάχα στο Δονμπάς το κομσομόλ έχι 43 παρασιμοφοριμένυς. Ι 25 χιλιάδες κομσομόλι τυ Δονμπάς δυλέβυνε με τις μέθοδες τυ Σταχάνοφ. Περισότερο από έξι χιλιάδες κομσομόλι κέρδισαν το τιμιτικό όνομα,—μάστορι-ανθρακορίχι.

Τέτιι διαπεδαγογιμένι απ' το κομσομόλ, σαν τον Κοντσεντάλοφ, Μπεζυκλάντνι, Κριβονός, Ανκελίνα κ'εκατοντάδες σαν αφτύς, δίνυν σ'όλυς τυς κλάδυς τις βιομιχανίας κε τυ σοσιαλιστικύ αγροτικύ νικοκιριύ ιποδίγματα μπολσεβίκικις δυλιάς, οργανόνυνε μπολσεβίκικα το κομσομόλ κε τι νεολέα για νέες επιτιχίες τυ σταχανόβικύ κινίματος.

Μα αλιότικι ίνε ι κατάστασι τις νεολέας στις καπιταλιστικές χόρες. Ανεργία, πίνα, τρομοκρατία—νά ι σιμερινί μέρα τις νεολέας στον καπιταλιστικό κόζμο.

Αφτό το νύμερο τυ περιοδικύ-μας το αφιερόνυμε στυς ξαχυζμένυς ανθρόπυς τυ σοβιετικύ κομσομόλ, πυ το όνομα τον ιροικόν μελόν-τυ δε φέβγι ύτε μια στιγμί απ' το στόμα όλις τις χό-

ρας-μας, κε το παράδιγμά-τυς το ακολυθάι όλι ι νεολέα.

Μαζί μ'αφτό δίγνυμε τιν κατάςτασι το κομςομόλ ςτιν Ελάδα.

Ι τρομοκρατία, ι φρίκες, πυ τις κςέρι ο όλος κόζμος ατςαλόνον το ελινικό κομςομόλ ςτιν πάλι για το νκρέμιζμα τυ καπιταλιζμύ, για τι ςοβιετικί Ελάδα.

ΣΤΙ ΣΙΣΚΕΠΣΙ ΤΟΝ ΠΡΟΤΟΠΟΡΟΝ ΤΙΣ ΧΤΙΝΟΤΡΟΦΙΑΣ
Ο ΣΤΡΑΤΑΡΧΙΣ ΤΙΣ ΣΟΒΙΕΤΙΚΙΣ ΕΝΟΣΙΣ Σ. Μ. ΜΠΥΝΤΙΟΝΙ
ΜΙΛΑΙ ΜΕ ΤΟΝ ΠΙΟΝΕΡΟ ΜΠΟΡΑΖΜΠΙ ΧΑΜΓΟΚΟΦ

Γ. ΚΟΣΤΟΠΡΑΒ

ΦΡΥΡΙ

(ΤΡΑΓΥΔΙ)

Απλόθικε ι πατρίδα-μας
Πλατιά κε μακριά
Ανάμεσα σε θάλασες,
Σε στέπες κε βυνά,—
Πυ χτίζετε ακύραστα
Ο σοσιαλιζμός,
Πυ οδιγάι ο Στάλιν-μας,
Μεγάλος αρχιγός.
Φοτίζυνε τ' αστέρια-μας
Τι στράτα φοτερί,
Εμίς σ' αφτί πιγένυμε
Γερί κε τολμιρί.
Το κσέρυμε: κε σίμερα,
Πος άφαντος, κριφός
Στα κόκινα τα σίνορα
Σιμόνι ο εχτρός.

Μα πια κανένας γλίτομα
Να έχι δεν μπορί
Εκί, πυ ιν' ακίμιτι
Ι κόκινι φρυρί!
Πετύν τ' αεροπλάνα-μας
Πσιλά στον υρανό,
Μπαρύτι στα τυφέκια-μας
Φιλάγυμε στεγνό.
Κε αν αρχίσι πόλεμος,—
Σ' εκίνο τον κερό
Θα σικοθύμε όλι-μας
Ενάντια στον εχτρό!

Μαριύπολι, 1936.

«... το σκολιό-μας πρέπι να δίνι στι νεολέα τις βάσις τον γνόσεον, να δίνι τιν ικανότιτα να διαμορφόνυν μόνι-τυς κομυνιστικά φρονίματα, πρέπι να κάνι απ' αφτύς μορφομένυς ανθρόπυς. Πρέπι τον κερό ενόσο μαθένυν εκί ι άνθροπι να κάνι απ' αφτύς σιμετόχυς τυ αγόνα για τιν απελεφθέροσι απ' τυς εκμεταλεφτές. Ι ένοσι τις κομυνιστικίς νεολέας μόνο τότε θα ίνε αντάκσια τις ονομασίας-τις, ότι ίνε ένοσι τις κομυνιστικίς νέας γενιάς, αν το κάθε βίμα τις μάθισις, τις διαπεδαγόγισις, τις μόρφοσίς-τις θα το σινδέι με τι σιμετοχί στον κινό αγόνα όλον τον εργαζομένον ενάντια στυς εκμεταλεφτές. Γιατί κσέρετε θαβμάσια, ότι ενόσο ι Ροσία απομένι μοναδικί εργατικί διμοκρατία, κε σ' όλο τον άλο κόζμο ιπάρχυν ι παλιί μπυρζυαζικί θεζμί, ίμαστε πιο αδίνατι απ' αφτύς, ότι κάθε φορά μας απιλί νέα εφόρμισι, ότι μονάχα τότε, αν θα μάθυμε να ίμαστε σιναςπιζμένι, μονιαζμένι, θα νικίσυμε στον παραπέρα αγόνα, κι' αφύ διναμόσυμε θα ίμαστε πραγματικά ανίκιτι. Έτσι, να ίσε κομυνιστίς—σιμένι να οργανόνις κε να ενόνις όλι τι γενιά, πυ μεγαλόνι, να τις δίνις το παράδιγμα τις διαπεδαγόγισις κε τις πιθαρχίας σ' αφτό τον αγόνα. Τότε θα μπορέσετε ν' αρχίσετε κε ν' αποτελιόσετε τιν ικοδόμισι τυ χτίριυ τις κομυνιστικίς κινονίας».

(Απ' το λόγο τυ Β. Ι. Λένιν στο III Πανροσικό σινέδριο τις ΡΚΕΝ).

«Ο ιντερνατςιοναλιζμός ίνε ι βαςικί ιδέα, πυ διαπερνάι τι δυλιά τυ κομςομόλ. Σ' αφτό ίνε ι δίναμί-τυ. Σ' αφτό ίνε ι ιςχί-τυ. Πρέπι το πνέβμα τυ ιντερνατςιοναλιζμύ να περιφέρετε πάντα πάνο απ' το κομςομόλ. Πρέπι ι επιτιχίες κι' αποτιχίες ςτον αγόνα τυ προλεταριάτυ τις χόρας-μας να ςινδέυντε ςτι ςινίδιςι τον κομςομόλον με τις επιτιχίες κε τις αποτιχίες τυ πανκόζμιυ επαναςτατικύ κινίματος. Πρέπι ι κομςομόλι να μάθυν να θεορύν τιν επανάςταςί-μας όχι ςαν αφτοςκοπό, μα ςα μέςο κε βοίθιμα γιά τι νίκι τις προλεταριακίς επανάςταςις ς' όλες τις χόρες.

Το κομςομόλ τιπικά δεν ίνε κοματικί οργάνοςι. Μα ταφτόχρονα ίνε κομυνιςτικί οργάνοςι. Αφτό ςιμένι, ότι όντας τιπικά όχι κοματικί οργάνοςι τον εργατόν κι' αγροτόν, το κομςομόλ πρέπι ταφτόχρονα να δυλέβι κάτο απ' τιν καθοδίγιςι τυ κόματός-μας. Να εκςαςφαλίςυμε τιν εμπιςτοςίνι τις νεολέας προς το κόμα-μας, να εκςαςφαλίςυμε τιν καθοδίγιςι τυ κόματός-μας ςτο κομςομόλ—νά πιο ίνε το καθίκον. Ο κομςομόλος πρέπι να θιμάτε, ότι ι εκςαςφάλιςι τις καθοδίγιςις τυ κόματός-μας ίνε το πιο κιριότερο κε το πιο ςπυδέο ς' όλι τι δυλιά τυ κομςομόλ. Ο κομςομόλος πρέπι να θιμάτε, ότι δίχος τιν τέτια καθοδίγιςι, το κομςομόλ δεν μπορί να εχτελέςι το βαςικό-τυ καθίκον τις διαπεδαγόγιςις τις εργατο-αγροτικίς νεολέας με το πνέβμα τις διχτατορίας τυ προλεταριάτυ κε τυ κομυνιζμύ».

ΣΤΑΛΙΝ.

Ο ΛΑΙΚΟΣ ΚΟΜΙΣΑΡΟΣ ΤΙΣ ΑΜΙΝΑΣ ΣΙΝ. ΒΟΡΟΣΣΙΛΟΦ

Ι ΚΟΜΥΝΙΣΤΙΚΙ ΝΕΟΛΕΑ ΤΙΣ ΕΛΑΔΑΣ

Ο ιροικός ιγέτις κι' αγονιςτίς για τα σιμφέροντα τις εργαζόμενις νεολέας στιν Ελάδα—ι Κομουνιστικί νεολέα—οργανόθικε στα 1922. Επικεφαλίς τις πάλις τις εργαζόμενις νεολέας τις Ελάδας ενάντια στι σκλιρί εκμετάλεψι για τα ικονομικά κε πολιτικά-τις σιμφέροντα, οργανόντάς-τιν στιν πάλι ενάντια στο φαςιζμό, έγινε ο πραγματικός ιπεραςπιςτίς κε καθοδιγιτίς τις εργατικίς κε τις φτοχίς νεολέας τυ κάμπυ.

Ι ιστορία τις Κομουνιςτικίς Νεολέας ίνε ιςτορία σιράς ιροικόν αγόνον τις εργαζόμενις νεολέας τις Ελάδας. Σε κάθε απεργία, σε κάθε λογίς εκδίλοσι τις εργαζόμενις νεολέας για τα ετίματάτις, ι Κομ. Νεολέα τις Ελάδας έμπενε κε μπένι επικεφαλίς-τις.

Σ' αφτά τα χρόνια μετράμε δεκάδες κε εκατοντάδες θίματα, πυ έδοσε ι Κομ. Νεολέα στον αγόνα-τις. Πολί ακτιβίςτες τις Κομ. Νεολέας κσέρυν καλά τις φιλακές κε τα κσερονίςια τις Ελάδας—τιν 'Αςο, το Ιτζεδίν, το Γεντί-Κυλέ, το Καλπάκι κ.α.

Ι Κομ. Νεολέα ατςαλόθικε μέςα στο σχολιό τις παρανομίας σε σιρά περιόδυς. Με το κεντρικό-τις όργανο, τι «Νεολέα», το θεοριτικό περιοδικό «Νέος Λενινιςτίς», τιν αντιπολεμικί εφιμερίδα τον φαντάρον κε ναφτόν, τιν «Κόκινι Σιμέα», κε άλες εφιμερίδες, ι Κομουνιςτικί Νεολέα καθοδιγάι καθιμερινά τον αγόνα τυ ενιέυ μετόπυ τις εργαζόμενις νεολέας τις Ελάδας για ψομί, δυλιά, λεφτεριά.

Ι Κομουνιςτικί Νεολέα παλέβι θαραλέα ενάντια στιν ΕΕΕ (ένοςι εθνικιςτόν Ελάδας), στυς 'Αλκιμυς, στυς Τριενίτες κε άλες φαςιςτικές σιμορίες, πυ σιντιρί το κράτος για το πνίκςιμο τυ επαναςτατικύ κινίματος τον εργαζομένον μαζόν.

Διναμόνι ο αντιφαςιςτικός αγόνας. Στιν περιςινί επιδρομί ενάντια στο «Ριζοςπάςτι», ι αντιφαςίςτες τις Αθίνας τςακίςανε τυς Τριενίτες, στιν Πάτρα σκορπίςανε τυς φαςίςτες τις ΕΕΕ, στιν 24-ορι αντιφαςιςτικί απεργία στιν Αθίνα χιλιάδες νέι αντιφαςίςτες κατεβίκανε στυς δρόμυς.

Ι ικονομικί κρίςι με το ζμπαράλιαζμα τις ικονομίας τις χόρας διμιύργιςε στρατιά ανέργον πυ φτάνυνε τις 200 χιλιάδες κε πυ το σιμαντικό μέρος-τυς τ' αποτελί ι νεολέα.

Κε σιμά ς' αφτό ι ελινικί μπυρ-

ζυαζία διαθέτι για πολεμικύς σκοπύς παραπάνο από 4 δισεκατομίρια δραχμές απ' τα 10 δισεκατομίρια τυ προιπολογιζμύ τυ κράτυς, ενό ι άνεργι δεν πέρνυνε ύτε επιδόματα, ύτε σισίτια απ'το κράτος.

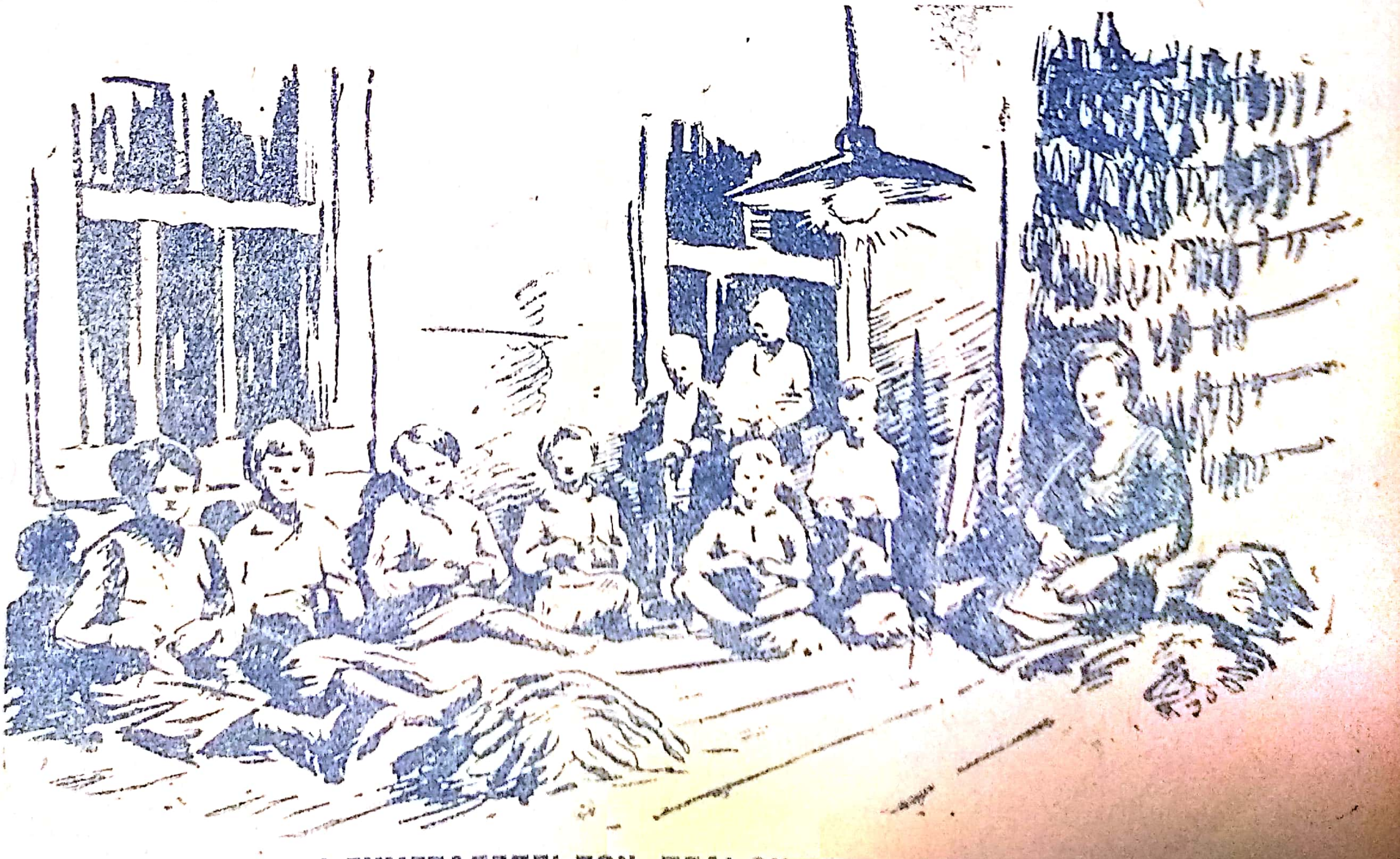
Ι μόρφοσι τις νεολέας στιν Ελάδα βρίσκετε σε κατάπτοσι. Το καπιταλιστικό σίστιμα διμιύργισε μια τεράστια στρατιά ανέργον νέον, πυ βγένυνε απ' τα μεσέα κε ανότερα σκολιά. Αν στα 1929 σπυδάζανε στα σκολιά τις μέσις εκπέδεψις 95 χιλιάδες μαθιτές, στα 1934 σπυδάζανε πια μόνο 60 χιλιάδες μαθιτές. Αφτί ι διο αριθμί χτιπιτά μας δίχνυνε την «πρόοδο» τις μόρφοσις στιν καπιταλιστική Ελάδα.

Μόλις μεγαλόνι το πεδί κε γίνι 7-8 χρονό, αντίς να πάι στο σκολιό, περνάι το κατόφλι τις σκλιρίς εκμετάλεψις. Ιδιέτερα εκμεταλέβυντε τι δυλιά τυ πεδιύ στα ιφαντυργία, στα μεταξυργία κε σ'όλες τις μικρές επιχιρίσις με μεροκάματο 2-5 δραχμές.

Ι Κομυνιστική Νεολέα παλέβι για τα δικεόματα τον μικρόν πεδιόν, τα οργανόνι σε πιονέρικες οργανόσις πυ αρχίσανε κιόλας να βγάζυνε κε τιν εφιμερίδα-τυς, τι «Σάλπιγκα τυ Πιονέρυ».

Μπροστά σ' αφτί τιν κατάστασι ι Κομυνιστική Νεολέα τις Ελάδας κάτο απ' τιν καθοδίγισι τυ Κομυνιστικύ Κόματος αγονίζετε θαραλέα ενάντια στον καπιταλιζμό για τιν τελιοτική απελέφθεροσι τις εργαζόμενις νεολέας τις Ελάδας.

Ν. Σ-ΡΑΣ

Ι ΕΚΜΕΤΑΛΕΨΙ ΤΟΝ ΠΕΔΙ ΟΝ ΣΤΙΝ ΕΛΑΔΑ

Θ. ΣΑΜΑΡΑΣ

ΤΟ ΚΑΡΑΒΙ ΔΕΝ ΠΙΓΕ

Ίςτερα από μια μέρα τέλιονε το ξεφόρτομα του βαποριύ, όπυ δύλεβε νάφτις ο νεολέος Αντρέας. Το βαπόρι ξαλάφροσε απ' το φορτίο κε ςικόθικε αρκετά ποδάρια πάνο απ' το νερό. Ο αρχιμιχανικός ανεβένοντας τι σκάλα τις μιχανίς ίπε τυ ντοκυμάνι.

— Θίμιο, το βράδι να κανονίςις τις βάρδιες — κ' έφιγε.

Τιν άλι μέρα το πολί θα ξεκινύςανε. Αφτό ίτανε ςίγυρο. Μα δεν ίξερε ακόμα κανένας, πυ θα πίγενε το καράβι.

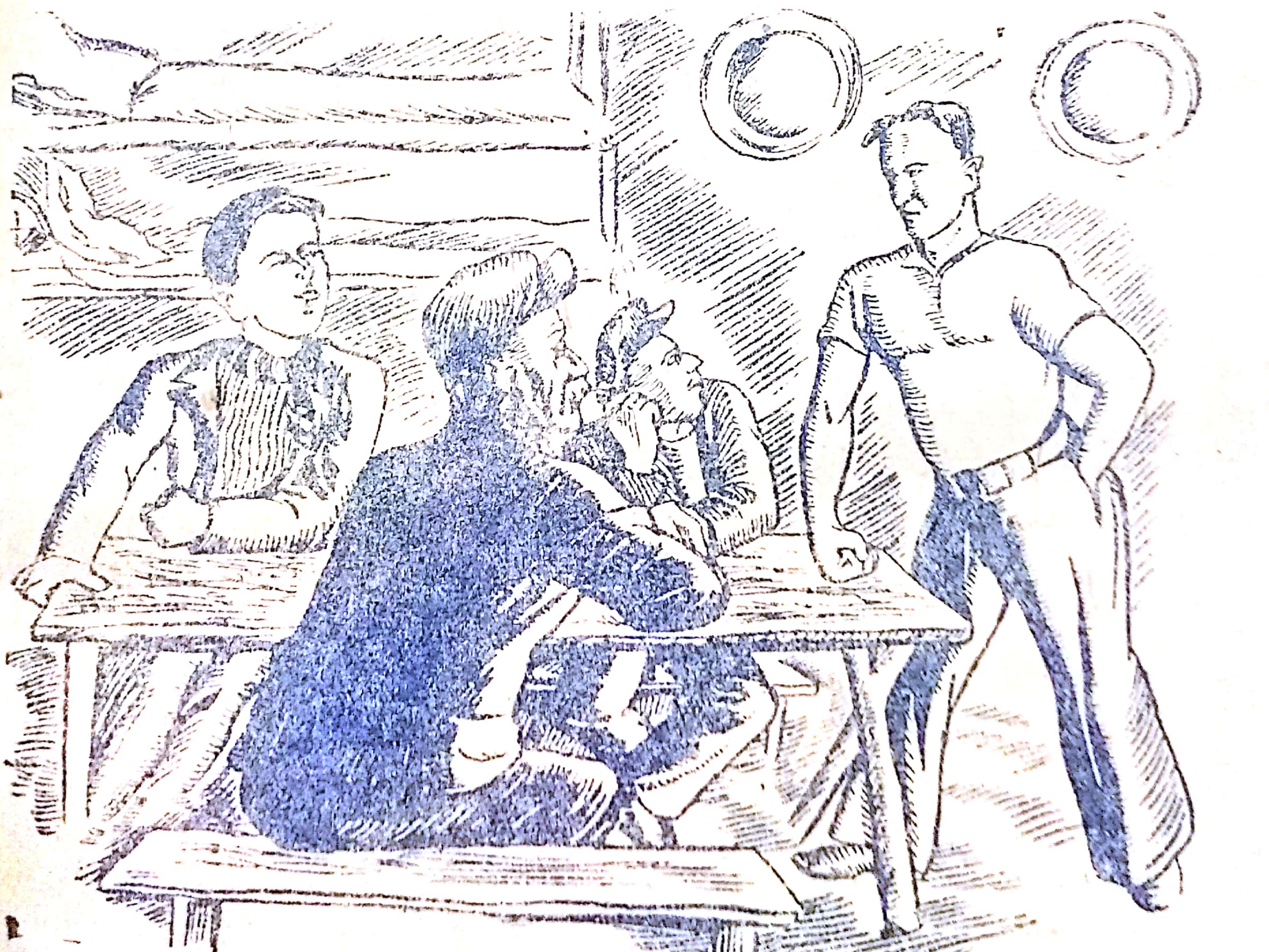
Το βυιτό απ' τα βαγονάκια, πυ φέβγανε γιομάτα κε γιριζανε άδια, το τρίξιμο τον βιντςιόν ανακατομένο με τις φονές τον εργατόν τυ λιμανιύ κε τις ςφιριχτιές τον βαποριόν απαρτίζανε μια δεμονιζμένι ςιναβλία.

Ένα χρί κοκινοπό ςίνεφο απ' τι ςκόνι τυ μινεραλιύ, πυ ξεφορτόνανε δεν έπαβε να κρέμετε πάνο απ' το καράβι κε το μυράγιο.

Χτίπιςε ι καμπάνα. Μεςιμέρι.

Ι νάφτες κ' ι θερμαςτές με μουντζυρομένα χέρια πίρανε τις καραβάνες με τι φαςολάδα κι' από διό τρις ςκορπιςτίκανε ςτιν κυβέρτα, άλι καθίςανε κάτο απ' τι γέφιρα, άλι ςιμά ςτ' αμπάρια πάνο ςτις μπυκαπόρτες κι' άλι αλύ. Τρόγανε το μεςιμεριάτικο.

Ο Αντρέας με τον καρβυνιέρι Λυκά τραβίχτανε για τιν πρίμι. Καθίςανε ςε μια κάςα με τις καραβάνες ςτα γόνατα για να φάνε.

Ο Λυκάς άμα τέλιοσε το φαγί, παραμέριςε τιν καραβάνα, σκύπιςε τα χίλια-τυ με το μαντίλι τις φοτιάς κι' άναψε ένα τσιγάρο. 'Ιςτερα από διο ρουφιξιές τυ τσιγάρυ έβγαλε απ'τον κόρφο-τυ ένα λερομένο γράμα όπυ απομίνανε τα αποτιπόματα απ' τα μυντζυρομένα δάχτιλά-τυ. 'Αρχιςε να το διαβάζι μυρμυριςτά. Το γράμα ίτανε απ' τι μάνα-τυ.

— Συ γράφυν απ' το ςπίτι;—τον διέκοψε ο Αντρέας.

— Νε, ι μάνα-μυ. Μυ γιρέβι λεφτά. Αρόςτιςε ι καιμένι. Θέλι γιατρό, φάρμακα. Να πλιρόσι για το νίκι. Πύ να βρο τόσα λεφτά μ' αφτά τα μιςθά, πυ μας δίνυνε. 'Ινε ν' απελπίζεςε...

— Νε,...ι κατάςτασι ίνε βαριά,—ίπε μακρόσιρτα ο Αντρέας.—Μα με το να απελπίζεςε δε θα κάνις τίποτα. Γι' αφτό κε τα λέμε κάθε μέρα, πός ςαν δεν τα πάρυμε μονάχι-μας, κανίς δε θα μας τα δόσι.

— Αντρέα!—τυ φόναξε ο καμαρότος Βανκέλις.

— 'Ελα να συ πο.

Ο Αντρέας άφιςε το Λυκά ςτιν πρίμι κε πίγε πίσο απ' τιν κυζίνα, όπυ ο Βανκέλις ςτίβαζε κάτι κόφες.

— Τί θα μύλεγες.

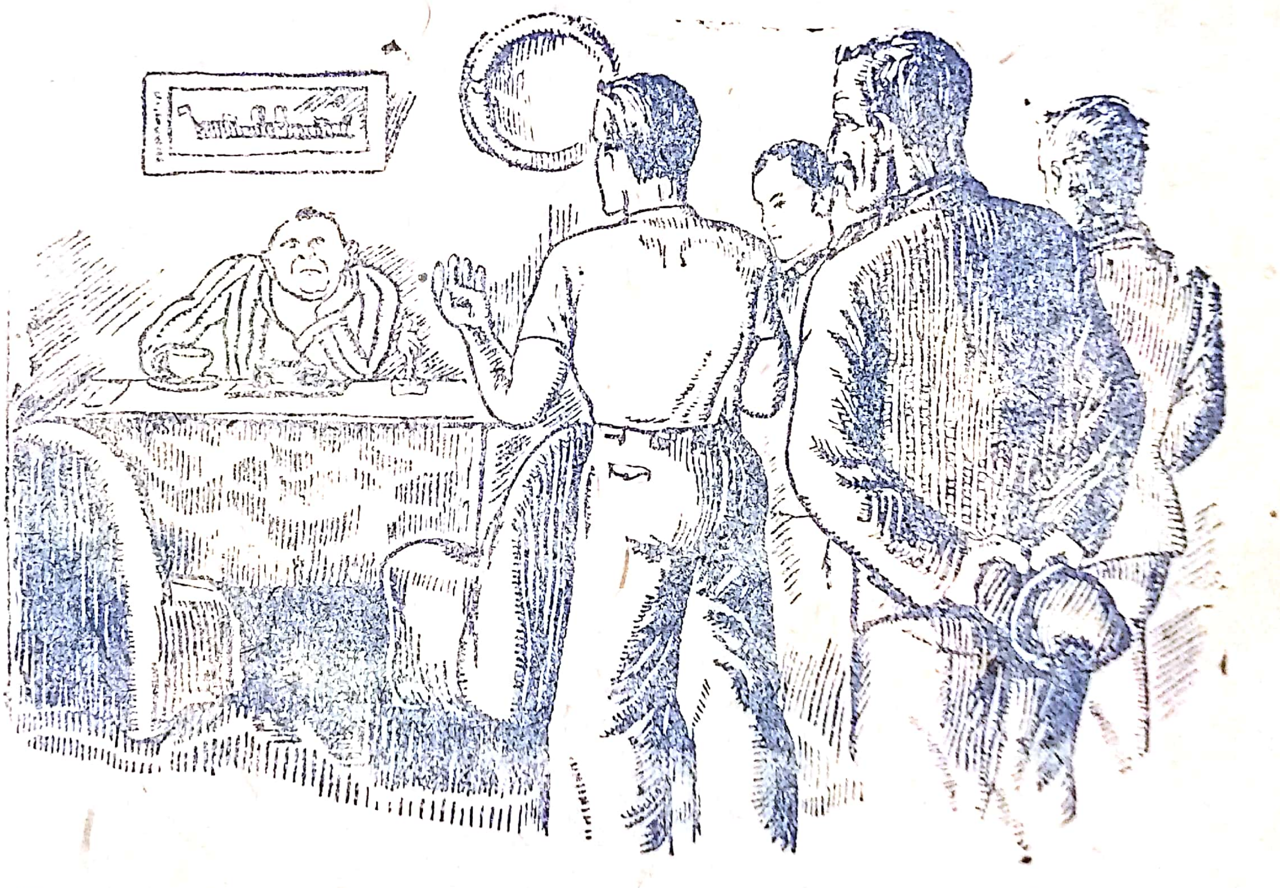
Ο Βανκέλις κίταξε γίρο-τυ κ' ίςτερα με χαμιλί φονί ίπε:

— Διο όρες πριν ςτο ςαλονάκι άκυςα τον καπετάνιο πύλεγε τυ πρότυ μιχανικύ, ότι το καράβι ναβλόνετε για τιν Ιταλία. Θα πάι πολεμοφόδια απ' τι Νάπολι ςτι Μαςάυα.

— Τ' άκυςες καλά;—τον ξαναρότιςε ο Αντρέας.

— Αφύ συ λέο ςίγυρα πράματα,—ίπε ο Βανκέλις με ίφος, πυ έπιθε.

Το μέτοπο τυ Αντρέα κατςύφιαςε. Σαν να κόπικε ι ανάςα-τυ. Τα μάτια-τυ προδίνανε

κάπια φυρτόνα, πυ γινότανε μέςα-τυ.

— Καλά! Νάχις το νύ-συ, να μάθις τί άλα λένε.— Ίπε κ' έφιγε ςτιν πλόρι. Περνόντας κάτο απ' τι γέφιρα, ςταμάτιςε για μια ςτιγμί να ςτρόσι το ςχέδιο από τί κε με πιύς ν' αρχίσι.

— 'Ολο το κατότερο πλίρομα ίνε εν-

τάκσι, θάνε λίγο ζόρικο να γιρίςυμε τα μιαλά τυ μπάρμπα Αλέκσι, τυ λοςτρόμυ τις κυβέρτας κε τυ Σταμάτι, τυ μαρανκύ, αφτί ίνε πατριότες τυ καπετάνιυ—έλεγε ςτιν πλόρι ο Μάρκος—ενεργό μέλος τις Ναφτεργατικίς Ένοςις,—ςτυς ςιντρόφυς-τυ τον Αντρέα, τον Βανκέλι, τον Λυκά κε τον Γιάνι τον θερμαςτί, πυ καθόντανε γίρο ςτο λιγδιαζμένο τραπέζι τις πλόρις.

— Ίνε καθίκον-μας με κάθε θιςία να μποδίςυμε τον ιταλικό φαςιζμό να πνίκσι μέςα ςτο έμα τον αβιςινιακό λαό. Με κάθε τρόπο να καταφέρυμε αφτύς τυς αςινίδιτυς ςιντρόφυς-μας, πυ μπορύν να μας χαλάςυνε τι δυλιά. Από τόρα κιόλας να πέςυμε δίπλα-τυς. Να τυς κςιγίςυμε τιν ιπόθεςι κι' ότι ίνε εργάτες κε πρέπι να ςιμφονίςυνε,—έλεγε με πάθος ο Αντρέας.

— Μα τί θα γίνι με τυς ακςιοματικύς;—ρότιςε ο Βανκέλις.

— Κε μ' αφτύς θα γίνι κάτι,—ίςτερα απο μικρί πάφςι απάντιςε ο Αντρέας.—Ο μαρκονιςτίς-μας ςιμπαθάι, έχι αντιφαςιςτικές ιδέες κε μπορί να επιρεάςι μερικύς απ' τυς ακςιοματικύς, εγό θα μιλίςο μαζί-τυ το βράδι.

Το πρωί ο καπετάνιος ςτο ςαλόνι, ντιμένος πιτζάμες, με βαρεμένο το κεφάλι ίςτερα απ' τι βραδινί διαςκέδαςι ς' ένα αριςτοκρατικό μπαρ, ρυφύςε άνοςτα τον καφέ-τυ.

— Εμπρός!—απάντιςε ςτο χτίπο τις πόρτας.

Μπίκανε μέςα τα τρία μέλι τις αντιπολεμικίς επιτροπίς με επικεφαλίς τον Αντρέα.

— Τί μυ κυβαλιθίκατε έτςι πρωί;

— Καπετάν-Νικόλα, μάθαμε, πος το καράβι πιγένι για την Ιταλία να μεταφέρι πολεμοφόδια ςτιν Ερυθρέα. Λιπόν, γι'αφτό το πλίρομα μας έςτιλε εμάς επιτροπί να ςας διλόςυμε, ότι δεν ίμαςτε διατεθιμένι να βοιθάμε τυς ιταλύς φαςίςτες ςτο ςκότομα τυ αβιςινιακύ λαύ. Το πλίρομα απετί τιν άρνιςι τις νάβλοςις. Το ίφος κ' ι τόλμι τις επιτροπίς κάνανε τον καπετάνιο να μ... ςτιν ...ἐνόπλιχτος. Απ' τιν πολιθρόνα-τυ ςαν κερ... τον καφέ. αφιριμάδα-τυ έχιςε πάνο-τυ ... κάνετε

— Όςτε αποφαςίςατε να μ... ...ι-κ' επανάςταςι μες' το καράβι. Όκςο! Να ...γετε, κομυνιςτές!!! Θα ςας δέςο, θα ςας πάο φιλακί! Κ' ένα ςορό βριςιές πετιόντανε απ' τ' αφριζμένο ςτόμα τυ μανιαζμένυ καπετάνιυ. Μα τίποτα δε μπορύςε να λιγίςι τιν αποφαςιςτικότιτα τις επιτροπίς. Κε μπροςτά ς' αφτά ο καπετάνιος αποφάςιςε να μανυβράρι.

— Ακύτε πεδιά, ίςτε φτοχί άνθροπ' κε θάνε κρίμα να πινάςετε, αν δεν ςιμφονίςετε κε ςας βγάλο απ' το καράβι. Εγό θα ςας περιςέπςο τα μιςθά. Θα ςας ςιςτίςο ςτον εφοπλιςτί ςαν καλύς ανθρόπυς κε θάχετε πάντα δυλιά.

Κάπυ ένα τέταρτο τις όρας ο καπετάνιος αράδιαζε ιποςχέςις για να τςακίςι τιν επιμονί τις επιτροπίς. Μα πάλι τίποτα.

Στο τέλος έφιγε ι επιτροπί κάτο απ' τι βροχί τον βριςιόν κε τον φοβεριςμάτον τυ καπετάνιυ, αφύ για τελεφτέα φορά δίλοςε κατιγοριματικά τιν άρνιςί-τις.

Περάςανε άλες τρις μέρες κε το βαπόρι όλο κε έμενε διπλαριζμένο ςτο μυράγιο. Ύτε τα φοβερίζματα τυ καπετάνιυ, ύτε ο πρόκςενος κ' ι αςτινομία τυ γαλικύ λιμανιύ δεν μπόρεςαν να κάνυν να κςεκινίςι το καράβι. Χάλαςε το κοντράτο κε το βαπόρι έχαςε τι νάβλοςι.

Πέραςε άλος ένας μίνας κε το καράβι γίριςε πίςο ςτιν Ελάδα. Κ' ένα απόγεβμα με μπυνάτςα μπένανε ςτο λιμάνι τυ Πιρεά. Μόλις φυντάρανε, έπεςε δίπλα ςτο καράβι ένα ρεμύρκιο. Διο νάφτες κ' ένας κελεφςτίς τυ λιμεναρχίυ ανεβίκανε ςτο βαπόρι κε τραβίκςανε γραμί για τιν πλόρι. Ίςτερα από ένα λεφτό βγίκανε, ςινοδέβοντας τον Αντρέα, πυ τα χέρια-τυ ίτανε πια δεμένα με τις χιροπέδες.

Κε πριν κατέβι τι ςκάλα έριχςε ένα

βλέμα γιομάτο μίσος κε περιφρόνισι πάνο ςτον καπετάνιο, πο ςτεκότανε ακουμπιζμένος ςτιν κουπαστί με το τςιγάρο ςτο ςτόμα.

— Ας μιν πίγε το καράβι, κι' ας με βάλουνε ςτι φιλακί—ίπε κε κατέβενε περίφανα τι ςκάλα.

ΠΑΣΣΑ ΑΝΚΕΛΙΝΑ

Ι ΜΠΡΙΓΑΔΑ-ΜΥ

(ΑΠΟΣΠΑΖΜΑ ΑΠ'ΤΟ ΔΙΙΓΙΜΑ-ΤΙΣ)

ΤΑ ΠΕΔΙΚΑ ΧΡΟΝΙΑ ΚΕ ΤΟ ΣΚΟΛΙΟ

Τα πεδικά-μυ χρόνια ίτανε τέτια:

Θιμύμε στο 1931, κοριτσάκι οχτό χρονό, πίγα να δυλέπσο μαζί με τον πατέρα κε τον αδερφό-μυ στον κυλάκο Σάδιν. Εκίνι θερίζανε το κυλάκικο σιτάρι, κ' εγό το κυβαλύσα.

Δυλέβαμε στον κυλάκο μ' όλα τα δινατά-μας, μα μια όμορφι μέρα δε μπόρεσα να τα βγάλο πέρα με τ' άλογα, κε ξέρετε τί λογιό ίτανε τα κυλάκικα άλογα, χορταζμένα, γερά, δε μπόρεσα να τα βγάλο πέρα κι' ο κυλάκος με χτίπισε με το δικράνι. Έπεσα κάτο απ' τα άλογα, ο αδερφός-μυ με σίκοσε πάνο, έκλαπσα κε πάλι έπιασα τα χαλινάρια.

Δυλέβαμε σ' αφτόν τον κυλάκο διο

Ο ΜΠΡΙΓΑΔΙΡΟΣ ΤΙΣ ΤΡΑΚΤΟΡΙΚΙΣ ΜΠΡΙΓΑΔΑΣ ΤΥ ΜΤΣ ΤΥ ΣΤΑΡΟ-ΜΠΕΣΕΒΟ (ΔΟΝΜΠΑΣ) Π. ΑΝΚΕΛΙΝΑ (ΣΤΙ ΜΕΣΙ) ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΙΣ ΦΙΛΕΝΑΔΕΣ-ΤΙΣ Ν. ΡΑΤΖΕΝΚΟ (ΑΡΙΣΤΕΡΑ) ΚΕ Ν. ΜΠΙΙΤΣ.

χρόνια, ίστερα πίγα στο σχολιό. Εγό κ' ι αδερφί-μυ πίγαμε στο σχολιό ιπερίλικες, γιατί πριν δεν ίχαμε ύτε φορὲματα κε ύτε παπύτσια. Κε δίχος αφτά δε μας έπερναν στο σχολιό.

Αρχίσαμε να μαθένυμε. Μας ονομάζανε τότε «κομσά». 'Αλο όνομα δεν ίχαμε. 'Ιτανε έτσι, γιατί τα αδέρφια-μυ στο 1920 οργάνοσαν στο χοριό κομσομόλικο πιρίνα. Τα γιτονικά πεδιά μας περιπέζανε κ' εμίς περπατύσαμε κε κλέγαμε. 'Αμα επιστρέφαμε απ' το σχολιό, μπέναμε στιν κάμαρα, το δίχος άλο τίποτα θα ίτανε πλιγομένο: γιά το κεφάλι, γιά τα πόδια. 'Ερχεσε απ' το σχολιό κι' από πίσο-συ τρέχυνε κε φονάζυνε «κομσά»! «κομσά!» Φὲβγις απ' αφτύς μ' όλα τα δίνατά-συ, μονάχα σκέφτεσε πος να πας γλίγορα σπίτι.

Μάθενα στο σχολιό πολὶ καλά. Προόδεβα σ' όλα τα μαθίματα, αγαπύσα πιο πολί τα μαθιματικά, τι φισικί κε τιν άλγεβρα.

Θιμόμε μια φορὰ όταν σπυδάζαμε στιν πέμτι τάκσι, ο δάσκαλος μας έδοσε να λίσυμε ένα αλγεβραικό πρόβλιμα, πυ τὄλισα μονάχα εγό άπ' τυς σαράντα μαθιτές. Γι' αφτό με χτίπισαν πολί στο σχολιό.

Μαθένις καλά—σε χτιπύνε, μαθένις άσκιμα—γελύνε κε πάλι σε χτιπύνε.

Μια φορά πίγενα στο σπίτι, κι' από πίσο-μυ ερχόντανε κάτι πεδαρέλια. 'Αρχισαν να ρίχνυν απάνο-μυ πέτρες. 'Οταν με ίδανε, ότι κλέο με χτίπισαν με τα ξίλα. Τόσο με χτίπισαν, όστε αρόστισα. 'Ολι ίτανε πεδιά κυλάκον.

Τέλιοσα πέντε τάκσις κι' άφισα το σχολιό. Διπόμυνα να τ' αφίσο, μα τί να κάνις. 'Επρεπε να δυλέπσο. 'Ετσι δεν τέλιοσα τι μάθισί-μυ.

ΤΟ ΠΡΟΤΟ ΣΟΖ

Στα 1927 ο πατέρας με τα αδέρφια-μυ οργάνοσαν ΣΟΖ (αποκινὸ καλιέργια τις γις). Σ' αφτό μπίκαν δεκατρίς ικογένιες. Δυλέπσαμε στο ΣΟΖ στα 1927 κε τον άλο χρόνο θέλαμε να οργανόσυμε κολχόζι. Ο πατέρας κε τ' αδέρφια-μυ, άμα έβαλαν στο νύ-τυς αφτί τιν ιδέα απεφάσισαν να βάλυν το ζίτιμα για τιν οργάνοσι τυ κολχοζιύ στι γενικί σινεδρίασι. Κάμποσι απ' τυς χοριάτες-φτοχύς ίτανε σίμφονι, μα ι έφποροι χοριάτες—ι κυλάκι, ίτανε ενάντια στα κολχόζια, σαμποτέρνανε.

Κατόρθοσαν ν' αποφασίσι ι γενικί σινεδρίασι τυ ΣΟΖ: να βγάλυνε απ' το ΣΟΖ τον Ανκέλιν κι' ακόμα ένα άλο φτοχό, γιατί θέλυνε να οργανόσυνε κολχόζι. 'Εγραπσαν πραχτικό κε το πίγαν στο Μπέσεδο. Το πραχτικό έπεσε στα χέρια τυ αδερφύ-μυ Βασίλι. Δύλεβε στιν κοματικὶ επιτροπί. 'Ιρθε εκ'νος κι' ο άλος αδερφός-μυ ο Κόλιας, μαζί με τον αγρονόμο Σσεμπάεφ. Προσκάλεσαι δέφτερι σινεδρίασι. Μα πάλι πετίχαμε το δικό-μας. Οργανόσαμε το κολχόζι.

Κσέρετε μόνι-σας τὶ δίσκολο ίτανε να δυλέβις στις αρχές. Ι κυλάκι σαμποτέρνανε σε κάθε βίμα. Πιο πολά τραβύσε ι ικογένιάμας. Μια φορά ι κυλάκι χτίπισαν πολί τι μιτὲρα-μυ. Μα όλι-μας ίμαστε γερί. Το περάσαμε.

Κσέραμε το φτοχικό-μας δρόμο κι' απ' αφτόν πιγέναμε. 'Ετσι όπος μας μάθενε ο σίντροφος Στάλιν κε το Κόμα τον κομυνιστόν.

ΤΟ ΠΡΟΤΟ ΤΡΑΚΤΟΡ

Δύλεβα στο κολχόζι-μας πάντα στις βαριὲς δυλιές: φόρτονα σιτάρι στ' αμάκσια, κυβαλύσα στο ελεβάτορ, αλόνιζα όπος κ' ι άντρες. Μα να σας πο τιν αλίθια, ίτανε πολί βαρί για μένα. Καθόλυ δεν ίμε τόσο δινατί, όπος θαρύνε μερικί. Κε στο μπόι-μυ δεν ίμε αψιλί. 'Οταν στα 1929 μπίκα στο κομσομόλ, ίμυνα ολότελα μικρί.

'Αρχισα να ονιροπολό.

Θιμίθικα τότε το τράκτορ.

Για πρότι φορά ίδα το τράκτορ «Φορτζόν» στο ΣΟΖ στα 1927. Ο αδερφός-μυ δύλεβε τρακτοριστας. Θιμύμε, όταν πίγενα πάνο στο τράκτορ κ' εγό γίριζα ολόγιρά-τυ κε καμάρονα πος κάθετε κορδομένος, τέτιος σοβαρός κε μονάχα γιρίζι το τιμόνι. 'Ιτε τραβάι τυς μοχλύς. Κ' ι μιχανί τόσο γλί-

γορά πιγένι, όςτε γιαλίζυν ςτον ίλιο ι ςιδεμένιες πατύνες-τις.

Τί όμορφα!

Τότε άρχιςα να ροτό τον αδερφό-μυ για το τράκτορ. Πός ονομάζετε αφτό το εξάρτιμα, εκινό, γιατί ίνε, μα κι' ο ίδιος δεν ίξερε καλά τι μιχανί. Μπορύςε μονάχα να οδιγί το τράκτορ. Μορέ δυλιά πυ ίτανε. Γελύςα πολί.

Κι' όταν αργότερα, ςτο κολχόζι πια αποφάςιςα ςταθερά να γίνο τρακτορίςτρια κε το ίπα ςτι μιτέρα-μυ, εκινι άρχιςε να με βρίζι.

Ι μιτέρα-μυ μ' έβριζε, γιατί τα δίο αδέρφια-μυ δυλέβανε τρακτορίςτες κε πάντα περπατύςανε λερομένι πολί ςα διάβολι. Ι μιτέρα-μυ θίμονε, γιατί ίτανε ανανκαζμένι πολί ςιχνά να πλένι τα ρύχα-τυς, κε να τα καλοπλίνι ίτανε πολί δίςκολο. Μα εγό έλεγα το ίδιο κάνι θα γίνο τρακτορίςτρια, κε ότι δεν ίνε ιποχρεοτικό για μένα να ίμε λερομένι, κε δε θα ίνε ανάνκι να πλένι.

Στο 1931 πραγματοπίιςα το όνιρό-μυ. Μπίκα ςτα κύρςα τον τρακτορίςτον κε τα τέλιοςα επιτιχιμένα. Ίμυνα ι πρότι ρομιάτρακτορίςτρια.

Κ' έτςι δυλέβαμε ςτο κολχόζι. Καθαρίςαμε ςιγά-ςιγά τιν κυλακιά.

Τον Πανιότοφ, τον πρίιν πρόεδρο τυ κολχοζιύ «Λένιν», εγό ι ίδια πρότινα να τον κςεκυλακιάςυμε. Αφτό έγινε ςτα 1932. Έγραπςα έτιςι ςτιν επιτροπί τυ κόματος ςτο Στάλινο. Ίςτερα τον κςεκυλακιάςαμε κε ι δυλιά τέλιοςε. Έδιοκςα όχι μόνο αφτόνα, μα κι' ακόμα 8 κυλάκυς. Στο κολχόζι «Ζαπορόζζετς» βριςκόντανε τότε ακόμα οχιές, πυ εμπόδιζαν ςτι ζοί-μας.

Θιμύμε τον κερό, όταν ι κολχόζνικι απ' τυς τιμιυς φτοχύς κε μεςέυς αγρότες δυλέβανε δίχος να ςταβρόςυν τα χέρια-τυς, αφτί ερχόντανε μεθιζμένι κε γελύςανε.

Νά κυλακιά!

Όταν τυς κςεκυλάκιαςαν, ςικόθικε τέτια φαςαρία, ςα να βάλανε με μιας ςε κίνιςι εκατό τράκτορ. Φοβερίζανε να με ςκότόςυν. Αποφάςιςα ν' αναςάνο κ' έφιγα απ' το χοριό για δίο μίνες. Ι καρδιά-μυ ίτανε βαριά κε ςτενοχοριόμυνα πολί.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΧΡΟΝΟΣ

Σαν πιο λαμπρό χρόνο ςτι ζοί-μυ κε πιο εφτιχιζμένο λογαριάζο το 1935.

Αφτό το χρόνο ίμυνα ςτι Μόςχα ςτο VII Πανενοςιακό ςινέδριο τον Σοβιέτ κε ςτο ςινέδριο τον υντάρνικον-κολχόζνικον.

Κε ος τόρα δε μπορό ναρθό ςτον εαφτό-μυ απ' τις ανάμνιςις πυ με ςινκινύνε. Τόςες πολές πυ ίνε, όςτε δεν μπορίς να τις μετρίςις.

Στο ςινέδριο τον ςοβιέτ μιλύςανε ςχεδόν όλι, μα εγό δεν αποφάςιςα να μιλίςο. Κάπος φοβόμυνα.

Ίςτερα τόλμιςα να μιλίςο ςτο ςινέδριο ον υντάρνικον-κολχόζνικον.

Πάνο ςτιν έκθεςι τυ ςιντρόφυ Γιάκοβλέφ άρχιςαν όλι να μιλύνε, αποφάςιςα κ' εγό να μιλίςο. Να μιλίςις ίχε για τι. Ενόςο ςκεφτόμυνα, ίρθε ςιμά-μυ ο Γριγόρι Ιβάνοβιτζ Πετρόφςκι κε μυ λέι, ότι πρέπι να μιλίςο το δίχος άλο. Έδοςα μια ςιμιοςι, με προςκαλύνε. Βγίκα δίχος χαρτιά, δίχος ςιμιοματάριο. Χιροκροτίματα, ζιτοκραβγές, ςκέφτυμε, μα πός ν' αρχίςο; Κ' εδό διλόςανε ακόμα, ότι το λόγο έχι ο μπριγαδίρος τις γινεκίας τρακτορικίς μπριγάδας. Ο κόζμος με παρακαλί ν' αρχίςο, μα δεν μπορό. Ίςος κάπυ 10 λεφτά δεν μπορύςα ν' αρχίςο, μα ίςτερα άρχιςα έτςι:

— Σίντροφι, επιτρέπςτε-μυ απ' το όνομα τις κομςομόλικις τρακτορικίς μπριγάδας τυ Δονέτςκι όμπλαςτ να ςας μεταδόςο θερμό χερετιζμό! — Κε ίςτερα, όταν άρχιςα να λέο για τι δυλιά-μας, δίςκολο ίτανε να με ςταματίςις!

Τέλιοςα το λόγο-μυ. Έρχετε ςιμά-μυ ο Γριγόρι Ιβάνοβιτζ Πετρόφςκι κε μ' εφχαριςτί για το λόγο-μυ, ίπε, ότι μίλιςα καλά, ζοιρά.

Μ' εκλέξανε ςτιν επιτροπί για τιν επεξεργαςία τυ αγροτικύ καταςτατικύ για όλα τα κολχόζια κε αρτέλια τις Σοβιετικίς-μας Ένοςις. Στιν επιτροπί μιλύςανε πολί

άνθροπι. Θιμόμε, μιλύσαμε για τις νόρμες τον χτιμάτον τον κολχόζνικον. Πίρεψα το λόγο κε λέγο:

— Ίνε πολί μέτικι, πυ δεν έχυνε τίποτα. Ίνε κολχόζνικι, πυ κατικύσανε πριν στα χύτορ, ι γί-τυς μπίκε στα σοβχόζια, γι' αφτό πρέπι να τυς δόσυμε περισότερι. Σιζιτύμε πάνο στο καταστατικό, πυ θα εφαρμοστί ς' όλι τιν Ένοσι: γι' αφτό προτίνο να δόσυμε στυς κολχόζνικυς απο 0,15 ος 1 εκτάριο γι.

Κε νά ίστερα από μένα σικόνετε ένας νεαρός, τέτιος παράκσενος, λέι, ότι στιν πρότασί-μυ «ιπερασπίζο το τομάρι-μυ». Μίπος γίνετε,—λέι,—να δόσυμε ολάκερο εκτάριο νι στον κολχόζνικο. Δεν κατάλαβε τι σοβαρότιτα τυ ζιτίματος.

Κάθυμε, δε λέο τίποτα, ανισιχό πολί.

Ίστερα σικόνετε άκσαφνα ο Ιοσίφ Βισαριόνοβιτζ Στάλιν κε λέι:

— Σίντροφι, προτίνο να δόσυμε στυς κολχόζνικυς γι γι' ατομικί καλιέργια αρχίζοντας από 0,15 ος 0,5 εκτάριο, κε σε οριζμένα ραιόνια ος 1 εκτάριο. Ιποστιρίζο τιν πρότασι τις σιντρ. Ανκελίνας...

Σκεφτιτε τι χαρά-μυ. Λιγάκι έμινε να χορέπσο απ' το πλιμίριζμα τον εσθιμάτον-μυ.

Όταν έμπενα στιν έθυσα τις σίσκεπσις τις επιτροπίς, ο σίντροφος Στάλιν έβγενε, κε άμα με ίδε, με γνόρισε, μυ έδοσε το χέρι-τυ κε λέι, πος ίνε πολί εφχαριστιμένος, ότι ι νέα γενιά έτσι καλά μεγαλόνι. Με παρακάλεσε να μεταδόσο το χερετιζμό-τυ ς' όλυς τυς κολχόζνικύς-μας. Ίμυνα τόσο ταραγμένι, σινκινιμένι, πυ δεν μπόρεσα να πο τίποτα.

Κ. ΧΑΝΤΕΛΤΙ

ΛΑΖΑΡΟΣ ΓΙΥΡΝΤΑΜΑΝ

Κσιμέρονε. Ο Λάζαρος κςιπνόντας άκυςε τι φονί τις μιτέρας-τυ, πυ τιν άκυε πάντα άμα κςιμέρονε:

— Λάζαρε, Λάζαρέ-μυ!—ςίκο ίνε κερός πια να βγάλετε τα μυςκαρια!

Ι μαλακιά φονί τις μιτέρας-τυ τόςο μπίκε μέςα ςτιν καρδιά-τυ, όςτε ο Λάζαρος μονομιάς ςικόθικε. Γλίγορα φόρεςε κε μαζί με τον αδερφό-τυ Μίςςα βρέθικε ςτον κάμπο με τα μυςκάρια.

Αφτό έγινε ςτα 1918. Ο Λάζαρος το κςέρι καλά. Ο πατέρας με τα διο αδέρφια-τυ βοςκίζανε τις αγελάδες, κ'εκίνος με τον άλο-τυ αδερφό, το Μίςςα, βοςκίζανε τα μυςκάρια.

Ο Λάζαρος ιτανε ακόμα 7 χρονό. Ι φίλι-τυ πίγεναν ςτο ςκολιό κι' ο Λάζαρος τυς κίταζε από μακριά με ζόλια.

Τρία χρόνια ο Λάζαρος βόςκιζε τα μυςκάρια. Ήρθε ο άγριος χρόνος τυ 1921. Τ' αδέρφια-τυ άρχιςαν να δυλέβυν ςτυς κυλάκυς.

Ο Λάζαρος έμινε με τον πατέρα κε τι μιτέρα-τυ, δεν ίχανε καμιά βοίθια. Πινύςανε πολί.

Δεν πέραςε πολίς κερός, κι' ο πατέρας-τυ αρόςτιςε κε πέθανε απ' τιν πίνα.

Τι να κάνυν, να πεθάνυν δε θέλυν. Απ' ένα παλιό παντελόνι ι μιτέρα-τυ τυ έραψε μια τςάντα κε πίγενε καθε μέρα ςτο μιλο κε ςτο ελεοτριβίο τυ μεγάλυ κυλάκυ τυ χ. Τζερμαλίκ Ταχί Βάςκο να ζιτιανέψι.

Καθε βράδι επέςτρεφε ςτο ςπιτι, ςτιν τςάντα-τυ ίχε λιγάκι αλέβρι κε μακύχα. Με λίγα λόγια ο Λάζαρος δεν πέθανε.

Πέραςε ο βαρίς χρόνος. Στα 1924 ο Λάζαρος άρχιςε να πιγένι ςτο ςκολιό. Αν κε ίτανε 12 χρονό, πίγενε ςτιν πρότι τάκςι όπυ μάθεναν πεδιά απο 8 χρονό. Ο Λάζαρος ντρεπότανε. Δεν ίχε να φορέςι, περπατύςε με ςκιζμένα ρύχα. Μα ίθελε να μάθι.

Στα 1926 μαζί με τι μιτερα-τυ πιγε ςτο χ. Σαρτανά ςτον πατριό-τυ. Κ' εδό ι δυλιές-τυ δεν πίγανε καλά. Ο πατριός-τυ δεν τον αφινε να κςακολυθίςι τι μαθιςι.

—Διο χρόνια πίγες ςτο ςκολιό, ςυ φτάνι, πάρε τόρα ένα ραβδί, βάλε ςτιν τςέπι-ςυ κανένα κομάτι ψομί κε πίγενε να βοςκίζις τις αγελάδες-μυ.

Αφτά τα λόγια τυ φάνικαν πολί βαριά.

— Πός μπορό να μιν πάγο ςτο ςκολιό, τον κερό, πυ όλι ι φίλι-μυ πιγένυν; Όχι, δε μπορί να γίνι έτςι. Ότι κι' αν ίνε θα πάγο ςτο ςκολιό,—ςκέφτικε ο Λάζαρος. Ύςτερα αφύ παρακάλεςε πολί τον πατριό-τυ, εκίνος δέχτικε να τον ςτίλι ςτο

ςχολιό, μα όταν επέςτρεφε πάλι τον έςτελνε να βοςκίζι τις αγελάδες, κ' εκί ο Λάζαρος προετίμαζε τα μαθίματά-τυ.

Τέλιοςε ο εκπεδεφτικός χρόνος. Ίρθε το φθινόπορο. Τα πεδιά άρχιςαν να πιγένυν στο ςχολιό. Προςκάλεςαν κε το Λάζαρο. Μα εδό ακύςτικε ι τρομερί φονί τυ πατριύ-τυ:

— Πίγενε μαζί με το Βάνια να κυβαλίςετε άμο!

Ο Λάζαρος έκλαπςε πολί, μα τον ανάνκαςαν να πάγι να κυβαλίςι άμο. Ι δυλιά ίτανε βαριά. Τέςερα αμάκςια άμο έπρεπε να φορτόςι κε να κςεφορτόςι τι μέρα. Ο Λάζαρος τότε ακόμα ίτανε 15 χρονό.

Δε βάςτακςε ο Λάζαρος. Επέςτρεπςε πάλι στο χ. Τζερμαλίκ στο μπάρμπα-τυ Κόστα Σκυντάρ. Κ' εκί ίτανε ςκιζμένος πιναζμένος, κςιπόλιτος. Στιν πραγματικότιτα ίτανε μπατράκος.

1928. Ο Λάζαρος άρχιςε να δυλέβι στο εργοστάςιο.

Ο μάςτορας Νικίτιν τον κιτάζι από μακριά κε χαμογελά, θαβμάζι, πος δυλέβι ο Λάζαρος με πολί μεγάλι θέλιςι κ'ενθυςιαζμό.

Μια μέρα ο Νικίτιν ίρθε στι δυλιά το προί νορίς. Ο Λάζαρος βριςκότανε πια στι θέςι-τυ. Ι δυλιά ακόμα δεν ίχε αρχίςι.

Ο Νικίτιν αφύ καλιμέριςε, ρότιςε:— Λάζορε, πόςο χρονό ίςε;

— Δεκαεφτά,—ίπε ο Λάζαρος, χαμογελόντας.

— Λιπόν, θέλις να κάνις τον οκςιγονοκολιτί;

— Νε!

— Ορέα. Αφύ ίνε έτςι πίγενε στο ςπίτι κε νάρθις στι δέφτερι βάρδια!

Ο Λάζαρος άρχιςε να δυλέβι οκςιγονοκολιτις.

Ι δυλιά-τυ πίγενε καλά. Άμα δύλεπςε 15-20 μέρες, έκλιςε ςιμβόλεο ςοςιαλιστικίς άμιλας με τυς παλιύς οκςιγονοκολιτές Κολομίτςεφ κε Λιτβίνοφ.

Στιν άμιλα νίκιςε ο Λάζαρος. Ι νίκι-τυ τυ έδοςε πολί μεγάλι θέλιςι να δυλέπςι καλίτερα. να προςπαθίςι ακόμα πιο πολί να καταχτίςι τιν τέχνι τυ οκςιγονοκολιτί. Τις κρατικές τεχνικές εκςετάςις τις έδοςε άριστα.

Πρότος. άμα άκυςε το ρεκορ τυ Σταχάνοφ ςκέφτικε πος να δυλέπςι κ'εκίνος για να ιπςόςι τιν παραγογικότιτα τις δυλιάς-τυ. Γι' αφτό ςκεφτότανε πολίν κερό.

Στις 28 τυ Σεπτέμβρι προετίμαςαν τόςο ιλικό, πυ έφτανε για τρις μέρες.

— Έλα, Λιόνια. ςίμερα να δυλέπςυμε σταχανοβικά,—ίπε ο Λάζαρος στο ςίντροφό-τυ οκςιγονοκολιτί.

— Έλα,—ςιμφόνιςε ο Λιόνιας.

Ίτανε ι πρότι μέρα τυ ρεκόρ τυ Λάζαρυ Γυρνταμάν.

Τιν πρότι σταχανοβικί μέρα εχτέλεςε τι νόρμα-τυ κατά 310%. Τι δέφτερι, κατά 400%. Κ'εκίνι τι μέρα, ο Λάζαρος διάβαςε στιν εφιμερίδα:

«Ο Λάζαρος Γιυρνταμάν ίνε προτυργός τυ σταχανοβικύ κινίματος στιν οκςιγονοκόλιςι κε ς' όλο το εργοστάςιο».

Ίτανε μεγάλι χαρά για το Λάζαρο, μεγάλι χαρά κε για τυς άλυς οκςιγονοκολιτές, πυ αμέςος ακολυθίςανε το παράδιγμά-τυ.

Τιν τρίτι μέρα ένας άλος οκςιγονοκολιτις εχτέλεςε το πλάνο-τυ κατά 450%.

Τιν τέταρτι μέρα ο Λάζαρος ιπερεχτέλεςε το πλάνο-τυ κατά 596%.

Από τότε κ' ίςτερα αφτές ι νόρμες έγιναν καθιμερινές.

Ο Λάζαρος οργάνοςε τεχνικό όμιλο για τιν καπάχτιςι τις οκςιγονοκόλιςις, όπυ διδάςκι στυς οκςιγονοκολιτές τις μέθοδές-τυ, τιν πίρα-τυ.

Ο Λάζαρος τόρα λιζμόνιςε τα καταραμένα περαζμένα χρόνια.

— Κερδίζο το μίνα 700-800 ρυβ. Κάθε μέρα αλάζι ι ζοί-μυ, ζο καλίτερα κε έφθιμα,—λέι ο ίδιος μάςτορις, οκςιγονοκολιτίς, ο ςιν. Γιυρνταμάν.

Χ. ΑΚΡΙΤΑΣ

Ο ΜΠΡΙΓΑΔΙΡΟΣ ΑΛΜΠΕΡΜΑΧ

'Ιτανε καλοκέρι. Ο ίλιος μόλις γεννίθικε κε με τις προινές αδίνατές-τυ ακόμα αχτίδες άρχιςε να ζεςτένι τι γι. Μόνο μακριά ςτιν άλι μεριά τυ χοριύ ακυότανε ι φονί τυ βοςκύ κε το μύνκριζμα τον αγελάδον. Απ' τι μεριά τις πόλις ακυότανε κάπιο άγνοςτο βυιτό. Στο χοριό ςκεδόν κανένας δεν ίκςερε τίποτα από πυ έρχετε αφτό το βυιτό.

Ο Κόλιας ίρθε απ' τον κάμπο το βράδι αργά κε γι' αφτό κιμότανε ακόμα πάνο ςτις θιμονιές, πυ βριςκότανε ςτο αλόνι. 'Ακςαφνα αντίχιςε ι φονί τις μιτέρας-τυ:

— Κόλια-μυ! Φτάνι πυ κιμάςε! Σίκο πεδί-μυ, μάζεψε τα ςτάχια, μίπος δεν ακύς το βυιτό... Βροντάι, μπορί να βρέκςι γλίγορα!..

Το βυιτό αφτό δεν ίτανε φιςικό, απλό. 'Ιτανε βυιτό τυ τράκτορ «Φορτζόν», 'πυ για πρότι φορά μπίκε ςτο χοριό. Ο Κόλιας με τι μιτέρα-τυ ος τότε καμιά φορά δεν ίδανε κε δεν ακύςανε τίποτα για το τράκτορ κι' όταν ςίμοςε το τράκτορ ςτο χοριό ακυόντας το βυιτό-τυ ςκεφτόντανε, ότι βροντά κε θα βρέκςι...

Αφτό έγινε ςτα 1925, όταν ι κυλάκι τις Σαρτανάς οργανόςανε το έτςι λεγόμενο «ΣΟΖ» (αποκινό καλιέργια τυ κάμπυ) κε αγοράςανε τράκτορ για να εκμεταλέβυντε τυς φτοχύς χορικύς ακόμα πιο πολί. Απ' αφτί τι μέρα ο Κόλιας γνόριςε το βυιτό τυ τράκτορ κε ι μιτέρα-τυ, όταν το άκυε δεν έλεγε πια: «Κόλια ςίκο, θα βρέκςι»...

Κάθε προί το τράκτορ έβγενε απ' το χοριό ςτον κάμπο για να οργόςι. Πάνο καθότανε ο κυλάκος Σεπακ Ιβάν κι' ο γιός-τυ τρακτορίςτας. Δεν αφίνανε κανένα να πάι ςιμά. Αλά όςτυ να βγι απ' το χοριό, τρέχανε πίςο απ' το τράκτορ τα πεδιά τον φτοχόν χορικόν. Μπροςτά έτρεχε πάντα ένα πεδί με ζοιρά μεγάλα μάβρα ματια, με μακριά μαλιά, με ςκιζμένο πυκάμιςο κε παντελόνι. 'Ιτανε ο Κόλιας Αλμπερμάχ, δεκατεςρον χρονόν πεδί ενός φτοχύ χορικύ τις Σαρτανάς.

Ο Κόλιας απ' τα πεδικά-τυ χρόνια ίχε μεγάλι θέλιςι να κάτςι πάνο ς' αφτί τι μιχανί κε να τιν οδιγί μόνος-τυ. Απ' τιν πρότι ςινάντιςι αγάπιςε πολί το τράκτορ κε μέρα νίχτα μονάχα ςκεφτότανε, πος να γινί τρακτορίςτας, μα ι κυλάκι δεν έπερναν ςτο «ΣΟΖ» τυς φτοχύς.

— Δεν έχο να τυς πλιρόνο χρίματα, πυ να πας κε τι να κάνις;...— έλεγε μόνος-τυ ο Κόλιας.

Σιχνά δεν ερχότανε ςτο ςπίτι-τυ καθόλυ κε διανιχτέρεβε ςτον κάμπο εκί, πυ δύλεβε το τράκτορ με ςκοπό να κιτάκςι το προί, πος ο τρακτορίςτας βάζι ςε κίνιςι το μοτόρ τυ τράκτορ. Απ' όλα αφτά δεν έβγενε τίποτα, γιατί ο τρακτορίςτας ίτανε γιος κυλάκυ κε καθόλυ δεν ίθελε να μάθι το φτοχό πεδάκι.

'Ετςι περάςανε τέςερα χρόνια.

1929. Κςετιλιζότανε το λικβιντάριζμα τις κυλακιάς ςαν τάκςι, πάνο ςτι βάςι τις ςιμπαγίς κολεχτιβοπιίςις τον φτοχόν κε μεςέον αγροτόν. 'Ανικςε πλατίς δρόμος μάθιςις για τον Κόλια. Γράφτικε πρότος μέλος τυ κολχοζιύ. Τον βοίθιςε κε το κομςομόλ. Στα 1930 τον έςτιλαν ςτα κύρςα τον τρακτο-

ρίςτον, πυ τα τέλιοςε άριςτα, κε τον βραβέψςανε. Επιτέλυς πραγματοπιίθικε ι μακρόχρονι επιθιμία τυ Κόλια. Σίμερα όχι μόνο οδιγί μόνος-τυ το τράκτορ, μα κε ίνε ο καλίτερος μιχανικός-τρακτορικός μπριγαδίρος τυ Σαρτανιότικυ Μιχανο-τρακτορικύ σταθμύ.

Ο πρὸιν φτοχός Κόλιας, πυ ποτέ δεν έτρογε τόσο ψςομί πυ να χορτάςι κε καθόλυ δεν έβλεπε κρέας, σίμερα ίνε έφπορος κολχόζνικος, κομαντίρος τον κολχόζικον καραβιόν. Δυλέβι τρακτορικός μπριγαδίρος απ' τα 1932 κε πάντα ι μπριγάδα-τυ, πυ αποτελίτε ςχεδόν από κομςομόλυς, δίχνι μπολςεβίκικα ιποδίγματα δυλιάς, δίχνι πραγματικί αγάπι προς τις μιχανές.

Άμα άκυςε το ρεκόρ τυ Α. ΣΤΑΧΑΝΟΦ ο Κόλιας Αλμπερμάχ σίκοςε πρότος τι ςιμέα τυ ςταχανοβικύ κινίματος στιν αγροτικί ικονομία, ιδιέτερα στα κολχόζια τυ Σαρτανιότικυ ΜΤΣ. Διδάςκι τιν πιρα-τυ, τις ςταχανοβικές μέθοδες τις δυλιάς ς'όλυς τυς τρακτορίςτες τις μπριγάδας-τυ. Πιος δεν κςέρι το Σάςςα ΣΣΠΑΚ—κομςομόλο-ςταχανοβικό τις μπριγάδας τυ σιν. Αλμπερμάχ, πυ στο φθινοπορινό όργομα ιπερεχτελύςε σιςτιματικά το πλάνο-τυ κατά 300% —αντίς 2,5—3 εκτάρια όργονε 9-10 με το τράχτορ «ΧΤΖ». Νά κι' ο κομςομόλος ΣΚΥΝΤΑΡ Κ. πυ ιπερεχτελύςε το πλάνο-τυ κατά 250-270%. Στο φθινοπορινό όργομα ι μπριγάδα τυ Κόλια έκανε ένα τόνο ικονομία στο πετρέλεο. Στι σίςκεψςι τον τρακτορίςτον ο Κόλιας έδοςε λόγο στον σιν. Στάλιν, ότι στα 1936 το κάθε τράκτορ τις μπριγάδας-τυ θα οργόςι χίλια πεντακόσια εκτάρια. Ο λόγος τυ μπριγαδίρυ ίνε νόμος για όλυς τυς τρακτορίςτες κε στο τέλος τυ 1936 ο Κόλιας θα ραπορτάρι:

— Σιν. Στάλιν, κρατίςαμε το λόγο-μας, οργόςαμε 1500 εκτάρια!...

Γ. ΚΟΣΤΟΠΡΑΒ

ΤΟ ΦΟΒΙΤΡΟ

ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΕΡΓΟ ΣΕ ΔΙΟ ΠΡΑΚΣΙΣ

ΠΡΟΣΟΠΑ:

ΓΡΙΓΟΡΙΣ—φρυρές τις σοδιάς
ΠΕΤΙΑΣ
ΚΟΛΙΑΣ } πιονερι.
ΒΑΝΙΑΣ

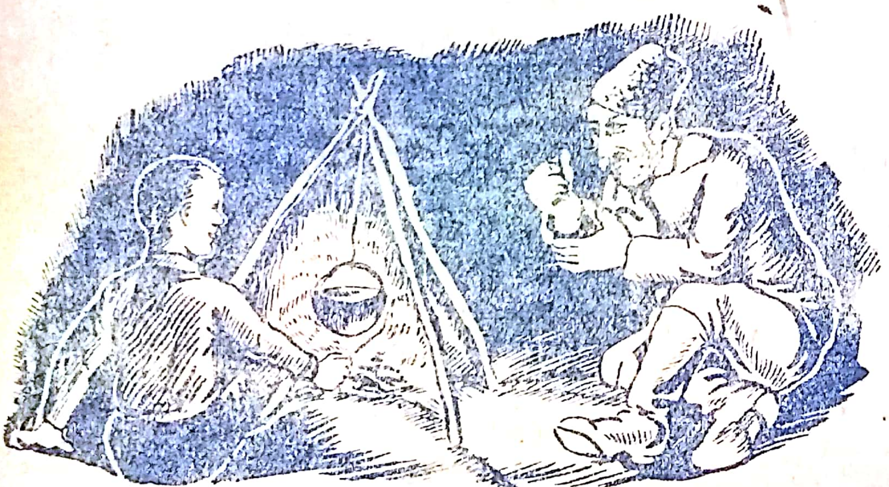
Βραδι. Σκοτινιάζι. Σφιρίζυν ι τζίτζικες. Πάνο στι σκινί βρίσκετε μια κλαδοκαλίβα. Σιμά στιν κλαδοκαλίβα ίνε τρία ксίλα, μια μικρὶ στίβα από άχιρο. Λίγο μακριὰ απ' τιν κλαδοκαλίβα κάθετε ο φρυρός Γριγόρις. Καπνίζι τσιγάρο. Μπροστά-τυ πάνο σε μικρο ντζάκι ίνε ένα καζανάκι. Σιμά στο Γριγόρι στέκετε ο Πέτιας.

ΓΡΙΓΟΡΙΣ. Λες, ὸτι άβριο ίτε μεθάβριο θα πάτε στιν πιονέρικι κατασκίνοσι;

ΠΕΤΙΑΣ. Νέ!

ΓΡΙΓΟΡΙΣ. 'Ολι ι τάκσι-σας;

ΠΕΤΙΑΣ. 'Οχι, μονάχα ι καλίτερι μαθιτές.

ΓΡΙΓΟΡΙΣ. Μα πιι ίνε ι καλίτερι;

ΠΕΤΙΑΣ. Εκίνι, πυ μαθένυνε καλά κε φιλάγυνε τιν κολχόζικι σοδιά.

ΓΡΙΓΟΡΙΣ. Λιπόν, πεδί-μυ, κ' εσί ίσε απ' τυς καλίτερυς; Αφύ ίνε έτσι, κάθισε να φάμε νόστιμα ζιμαρικά. Μπορί πια να πσίθικαν! (Βγάζι το καπάκι τυ μικρύ καζανιύ, πέρνι με το τιν κυτάλι-τυ κε δοκιμάζι ένα ζιμαρικό). Νε, πσιθικαν!

Πίγενε να φέρις τα πιάτα απ' τιν κλαδοκαλίβα!

ΠΕΤΙΑΣ (φέρνι διο πιάτα, ένα κυτάλι. Ο Γριγόρις τυ βάζι φαγί. Αρχίζυν να τρόνε).

ΓΡΙΓΟΡΙΣ (κιτάζι στον υρανό). Κάμποσο αργά ίνε. Ο αστεριζμός τις μεγάλις αρκύδας κατέβικε πια. Ας τελιόσυμε το δίπνο-μας κε κχ...κχ... (βήχι)

ΠΕΤΙΑΣ. Δε φοβὰσε, μπάρμπα, όταν μένις μὸνος-συ στον κάμπο;

ΓΡΙΓΟΡΙΣ. Δε θιμύμε κανένα τέτιο πράμα. Μονάχα μια φορὰ πολί φοβίθικα, μα αφτὸ έγινε προπολύ.

ΠΕΤΙΑΣ. Πές-μυ, μπάρμπα, πός έγινε αφτό;..

ΓΡΙΓΟΡΙΣ. Ακόμα τότε, όταν δύλεβα μόνος-μυ κε ίμυνα ανίπαντρος, πίγα μια νίχτα να φορτόσο τ' αμάκσι-μυ. Φόρτοσα τ' αμάκσι-μυ, ксεκίνισα. 'Αμα ανέβικα πάνο στ' αμακσι, πλάγιασα κε μονομιάς κιμίθικα. Τ' άλογα πίρανε μόνα-τυς δρόμο κε πίγεναν. 'Ακσαφνα σταμάτισαν, χλιμιντρύνε... Κσίπνισα. Πίδισα απ' το αμὰκσι κε κιτάζο ολόγιρά-μυ. Σιμὰ στο δρόμο στο πλάι στέκετε ένας μαβροφορεμένος ακίνιτος άνθροπος.

— «Καλισπέρα»!—έβγαλα το καπέλο-μυ. Δε λέι τιποτα.

— «Πύ πιγένετε,»—τον ρότισα. Δεν απαντάι. Μονάχα κύνισε λιγάκι το ένα-τυ χέρι.—«Αφίστε-μυ να περάσο!»—τον παρακάλεσα. Κυνάι το κεφάλι-τυ...

— «Τί θέλις από μένα;»—τυ λέγο επιτέλυς. Λίγο έμινε να κλάπσο.—«Σε παρακαλό, άφισέ-με να περάσο στο σπίτι-μυ!»

—'Επεσα στα γόνατα. Δε λέι τίποτα.

ΠΕΤΙΑΣ. 'Ιστερα, ίστερα...

ΓΡΙΓΟΡΙΣ. Τί διάβολο!—σκέφτυμε. Τόλμισα κε πίγα ίσια-ίσια σιμά-τυ. Κε τί βλέπο...

ΠΕΤΙΑΣ. Πιος ίτανε!

ΓΡΙΓΟΡΙΣ. 'Ενας μεγάλος κλαδοτός βάτος. Απο μακριά κε στο σκοτάδι μυ φάνικε, ότι ίνε άνθροπος. Τφυ! (ο Πέτιας γελάι). Τόσο έβρισα όσπυ να φτάσο στο χοριό. Αν κε λίγο, μα πάλι με βοίθισε αφτί ι ιστορία.

ΠΕΤΙΑΣ. Πός σε βοίθισε;

ΓΡΙΓΟΡΙΣ. Θάρτι κερός να το μάθις! Τόρα σίκοσε το τραπέζι κε πίγενε στιν πιγί να φέρις κρίο νερό.

ΠΕΤΙΑΣ (πέρνι απ' το τραπέζι τα πιάτα κε τα πιγένι στιν κλαδοκαλίβα. Από μακριά ακύγετε το τραγύδι:)

Χαράς τραγύδι, παντύ αντιχάι
Τις νεολέας σκιρτά ι καρδιά
Κε αγαπάν' το τραγύδι ετύτο
Ι πολιτίες τα νέα-μας χοριά.

ΠΕΤΙΑΣ. Νά, ο Κόλιας κι'ο Βάνιας! Μα, μπάρμπα, τί ίνε εκί στον απάνο κάμπο;

ΓΡΙΓΟΡΙΣ. Αλονίζυν χιμονιάτικο σιτάρι...

ΠΕΤΙΑΣ. Α-α! Εκίνι βρίσκυντε εκί!.. (πέρνι τιν καραβάνα πιγένι να φέρι νερό Ισιχία. Φονάζυν ι τζίτζικες. Ο Γριγόρις πέρνι τα τρία ξίλα, βγάζι απ'τιν κλαδοκαλίβα μια παλιά γύνα. Δένι τα ξίλα από πάνο, τα στινι ορθια. Δένι στο πλάτος ακόμα ενα κοντό ξίλο. Γελαι.)

ΓΡΙΓΟΡΙΣ. Χα-χα! Αφίνυμε τον αντικαταστάτι-μας κε ι ίδιι θα πέσυμε να κιμιθύμε. (Βάζι τι γύνα, στα ξίλα πάνο στο ξίλο, πυ ίνε στο πλάτος κρεμάζι τα μανίκια. Βαζι πάνο κε τιν κατσύλα-τυ).

Χα-χα-χα! Νά πος με βοίθισε ο βάτος: ξεγελάστικα, θα ξεγελάσο τόρα κε τυς άλυς.

ΠΕΤΙΑΣ (έφερε νερό, γελάι). Τί ίνε αφτό;

ΓΡΙΓΟΡΙΣ. Φίλακας ίνε! Φιλάγι ος το πρoί κ' εγό κιμύμε.

ΠΕΤΙΑΣ. Μα αν θάρθι κανένας κλέφτις;..

ΓΡΙΓΟΡΙΣ. Μα πιος θα πι από μα-

κριά, ότι ίνε φόβιτρο. Θα νομίσι, ότι ίμε εγό κε θα φίγι. (Πιγένι κε βάζι το φόβιτρο λιγάκι μακριά απ' τιν κλαδοκαλίβα).

ΠΕΤΙΑΣ. Λιπόν, έτσι σε βοίθισε ο βάτος;

ΓΡΙΓΟΡΙΣ. Τόμαθες τόρα! Τί έκσιπνος, πυ ίσε! (Τεντόνετε, χαζμυριέτε) Α-α-α! Πάμε να κιμιθύμε! (Χόνετε μέσα στιν κλαδοκαλίβα). (Στον Πέτια). Ελα κ' εσί μέσα! (Ο Πέτιας μπένι στιν κλαδοκαλίβα, πλαγιάζι έτσι, όστε το κεφάλι-τυ ίνε έκσο).

ΠΕΤΙΑΣ. Νε, αλίθια, ίνε μπάρμπας-μυ, μα δε μπορό να σιμφονίσο μαζί-τυ, όταν κάνι τέτιες άσκιμες δυλιές! Μα πός να κάνο, όστε να βγι καλό. (Σκέφτετε) Αχά! Κσέρο! (Κιτάζι πίσο-τυ). Κιμάτε! (Βγένι απ'τιν κλαδοκαλίβα). Γιά-συ, μπάρμπα, γλίγορα θα επιστρέψο! (Πιγένι σιμά στο φόβιτρο). Κ' εσί θα με βοιθίσις να διορθόσο το μπάρμπα-μυ! (Φέβγι).

(Ι σκινί μένι άδια, ακύστε πος κιμάτε ο Γριγόρις)

ΠΡΑΚΣΙ ΔΕΦΤΕΡΙ

I ίδια ςκινί, πυ ίτανε ςτιν πρότι πράκςι. Μπένι ο Πέτιας, κατόπι-τυ ο Κόλιας, ίςτερα ο Βάνιας. 'Αμα ίδανε το φόβιτρο, ο Κόλιας κι' ο Βάνιας πάτιςαν τα γέλια. Σταμάτιςαν.

ΠΕΤΙΑΣ. Τς-ςς-ς!.. Σταθίτε λιγάκι. Βάνια, δεν το λιζμόνιςες πος ςιμφονίςαμε;

ΒΑΝΙΑΣ. 'Οχι!

ΠΕΤΙΑΣ. Καλά! Εςί για κάμποςα λεφτά θα ίςε «κλέφτις».

ΒΑΝΙΑΣ. Νε.

ΠΕΤΙΑΣ *(ςτον Κόλια)* Κ' εςί «φόβιτρο». Νά ίδρες το ρόλο-ςυ! Θα ςε δύμε τί φόβιτρο θα ίςε. Ας ςε ντίςυμε. *(Ντύνι τον Κόλια με τι γύνα, βαζι ςτο κεφάλι-τυ τιν κατςύλα).* Τα χέρια-ςυ να τα κρατάς έτςι! *(Ο Κόλιας απλόνι τα χέρια-τυ ςα φτερύγες).* Τόρα ας βάλυμε πίςο-ςυ κε το ςτίριγμα! *(Βάζι κάτο απ' τι γύνα ένα κςίλο).* Νά τι ορέο φόβιτρο ίςε! Μι λιζμονάς, ότι ίςε φόβιτρο, ύτε βλέπις κε ύτε ακύς τίποτα.

ΚΟΛΙΑΣ. Υχύ.

ΠΕΤΙΑΣ. Λιπόν, να μι χάνυμε κερό, ο καθένας ςτο μέρος-τυ!

(Ο Βάνιας πιγένι πίςο απ' τι ςκινί. Ο Κόλιας ςτέκετε ςαν κςιλένιος. Ο Πέτιας χαμογελάι, πλαγιάζι μέςα ςτιν κλαδοκαλίβα, όπος πλάγιαζε κε πριν. Μετά λίγι όρα πίςο απ' τι ςκινί ακύετε ένα ςιγανό ςφίριγμα).

ΠΕΤΙΑΣ. Μπάρμπα, μπάρμπα, ςίκο!

ΦΟΝΙ ΤΥ ΓΡΙΓΟΡΙ. Ε; Τί τρέχι, τί λες;

ΠΕΤΙΑΣ. Φοβύμε... Κάπιι ςφιρίζυνε ςτις ςτιβαγμένες θιμονιές.

ΓΡΙΓΟΡΙΣ *(βγάζι το κεφάλι-τυ έκςο απ' τιν κλαδοκαλίβα).* Σφιρίζυνε; Νε, μπορί να ίδες τίποτα ςτον ίπνο-ςυ;! *(Πάλι ακύετε το ςφίριγμα).* Νε, αλίθια! Ας μιν έςονες να ερχόςυνα! *(Βγένι απ' τιν κλαδοκαλίβα, κρίβετε πίςο απ' τον Κόλια κε φονάζι).* Πιος ίνε; *(Ο Πέτιας βγένι απ' τιν κλαδοκαλίβα).*

ΠΕΤΙΑΣ. Νά κίτακςε, ένας άνθροπος κρίφτικε πίςο απ' τι ςτιβα! *(φονάζι)* Πιάςτε-τον, πιάςτε-τον! *(Τρέχι πίςο απ' τι ςκινί).*

ΓΡΙΓΟΡΙΣ. *(Τρεχι πίςο απ' τι ςκινί).* Δε θα γλιτόςις, δε θα γλιτόςις!

ΚΟΛΙΑΣ *(μόνος τυ).* Υφ, βαρέθικα να ίμε «φόβιτρο»! *(Κατέβαςε τα χέρια-τυ).* Πότε θάρθι ι ςιρά-μυ να πέκςο κ' εγό; Ο-ο, ο Βάνιας τρέχι ίςια-ίςια εδό. 'Ολα γίνυντε έτςι, όπος ςιμφονίςαμε! *(Ακύετε ποδοβολιτο, ο Κόλιας πάλι ςτέκετε ςα φόβιτρο).*

ΒΑΝΙΑΣ *(τρέχι, χόνετε μέςα ςτιν κλαδοκαλίβα. 'Ετρεκςαν κε ο Γριγόρις κι' ο Πέτιας).* Να φίγετε, ιτε θα πιροβολίςο!

ΚΟΛΙΑΣ *(μαζί με το Βάνια).* Θα πιροβολίςο!

ΠΕΤΙΑΣ. 'Ινε διο άνθροπι! Καταλαβένις;

ΓΡΙΓΟΡΙΣ. Πιος διάβολος ίνε, πυ φένετε ςτα μάτια-μυ! Ο ένας έτρεκςε εδό, από πύ βρέθικε ο άλος;

ΒΑΝΙΑΣ *(γελάι μέςα ςτιν κλαδοκαλίβα).*

ΓΡΙΓΟΡΙΣ *(τρέχι ολόγιρα).* Α-α, κε γελά ακόμα! Στά-ςυ θα ςπάςο τα μύτρα-ςυ, όπιος κι' αν ίςε! Ας πάρο το πιο μεγάλο κςίλο! *(Πιγένι ςιμά ςτον Κόλια. Ο Κόλιας αποτραβιέτε, κάνι διο-τρία βίματα ςτο πλάι, Ο Γριγόρις απ' το θαβμαζμό-τυ πέφτι κάτο. Ο Βάνιας βγένι απ' τιν κλαδοκαλίβα).*

ΚΟΛΙΑΣ. *(Σίκοςε πάνο το χέρι-τυ),* 'Ακυςε τί θα ςε πύμε! 'Αβριο.

ΠΕΤΙΑΣ
ΒΑΝΙΑΣ } 'Αβριο

ΚΟΛΙΑΣ. Θα το κςέρυν όλι...

ΠΕΤΙΑΣ
ΒΑΝΙΑΣ } Θα το κςέρυν όλι...

ΚΟΛΙΑΣ Πός φιλάγις το ςιτάρι... Θα το γράπςυμε...

ΠΕΤΙΑΣ
ΒΑΝΙΑΣ } Θα το γράπςυμε...

ΚΟΛΙΑΣ. Στιν εφιμερίδα... κε θα ςε ζογραφίςυμε...

ΠΕΤΙΑΣ
ΒΑΝΙΑΣ } Θα ςε ζογραφίςυμε...

ΜΑΖΙ. Φόβιτρο!

ΓΡΙΓΟΡΙΣ. Νά, ντροπί! Σας παρακαλό, κάντε ότι θέλετε, μονάχα να μι με περάςετε ςτιν εφιμερίδα.

ΠΕΤΙΑΣ. Αν θα μας δόςις λόγο..

ΚΟΛΙΑΣ. 'Οτι δε θα κάνις άλι φορά τέτιες δυλιές...

ΓΡΙΓΟΡΙΣ. 'Αλο δε θα κάνο τέτιες δυλιές!

ΚΟΛΙΑΣ Αφύ μας δίνις λόγο, θα ςε ςιγχορέςυμε για πρότι φορπα.

ΒΑΝΙΑΣ. Καλά, μπάρμπα Γριγόρι! Μα μι λιζμονάς το λόγο πυ δίνις.

ΠΕΤΙΑΣ. Τόρα πεδιά ας πάμε ςε κάπιο άλο μέρος, μπορί ν' αντιρόςυμε ακόμα τέτια «φόβιτρα»!

ΒΑΝΙΑΣ. Πάμε!

(Ανκάλιαςαν ο ένας τον άλο, τραγυδύνε:)

Χαράς τραγύδι παντύ αντιχάι.
Τις νεολέας ςκιρτά ι καρδιά.
Κε αγαπάν' το τραγύδι ετύτο.
Ι πολιτίες τα νέα-μας χοριά.

ΓΡΙΓΟΡΙΣ. (Κιτάζι πίςο-τυς, κατέβαςε το κεφάλι-το.) Νά τί έπαθα. Δε θα το λιζμονίςο ποτές.

ΑΒΛΕΑ

Ε. ΡΑΣΠΕ

Ι ΠΕΡΙΠΕΤΙΕΣ ΤΥ ΜΙΥΝΧΑΥΖΕΝ

Ι ΛΙΣΙΑΖΜΕΝΙ ΓΥΝΑ

'Αλοςτε, ςτι ζοί-μυ τιχένανε γεγονότα κε πιο φοβερά, παρά ι ςινάντιςι με τυς λίκυς.

Μια φορά ςτιν Πετρύπολι με κινιγύςε ένας λιςιαζμένος ςκίλος.

'Ετρεχα μ' όλα τα δίνατά-μυ για να γλιτόςο.

Μα πάνο ςτις πλάτες-μυ ίχα μια βαριά γύνα, πυ με μπόδιζε να τρέκςο.

Τιν πέτακςα όταν έτρεχα, μπίκα γλίγορα ςτο ςπίτι κε βρόντιςα πίςο-μυ τιν πόρτα. Ι γύνα έτςι κι' απέμινε ςτο δρόμο.

Ο λιςιαζμένος ςκίλος ρίχτικε πάνο-τις κι' άρχιςε να τι δανκάνι με μανία. Ο ιπιρέτις-μυ έτρεκςε απ' το ςπίτι, ςίκοςε τι γύνα κε τιν κρέμαςε ςε κίνι τι γαρντερόμπα, όπυ κρεμόντανε όλα τα ρύχα-μυ.

Τιν άλι μέρα μπίκε προί ςτιν κρεβατοκάμαρά-μυ κε φόνακςε με τρομαγμένι φονί:

— Σικοθίτε! Σικοθίτε! Ι γύνα-ςας λίςιακςε!

Πετάχτικα απ' το κρεβάτι, άνικςα τι γαρντερόμπα κε τί να δο;! 'Ολα-μυ τα ρύχα ίτανε κυρελιαζμένα!

Ο ιπιρέτις ίχε δίκιο: ι καιμένι ι γύνα-μυ λίςιακςε, γιατί χτες τιν ίχε δανκάςι ο λιςιαζμένος ςκίλος.

Ι γύνα όρμιςε μανιαζμένι πάνο ςτιν κενύρια ςτολί-μυ κε τιν έκανε κυρέλια.

'Αρπακςα το πιςτόλι κε πιροβόλιςα.

Ι λιςιαζμένι γύνα αμέςος ιςίχαςε. Τότε διέτακςα τυς ανθρόπυς-μυ να τι δέςυν κε να τιν κρεμάςυν ςε κςεχοριςτί γαρντερόμπα.

Από τότε δε δάνκανε πια κανένα, κ' εγό τι φορύςα δίχος κανένα φόβο.

Νε, δεν ίχα λίγες ιςτορίες ςτι Ροςία!

Μια φορά κινιγύςα έναν αςινίθιςτο λαγό.

Ο λαγός ίτανε τόςο γλιγοροπόδαρος, πυ θάβμαζα. 'Ετρεχε όλο μπρος κι' ύτε καθότανε ν' αναπαφτί.

Τον κινιγύςα διο μέρες, δίχος να κατεβό απ' τι ςέλα, κε δε μπορύςα με κανένα τρόπο να τον προφτάςο.

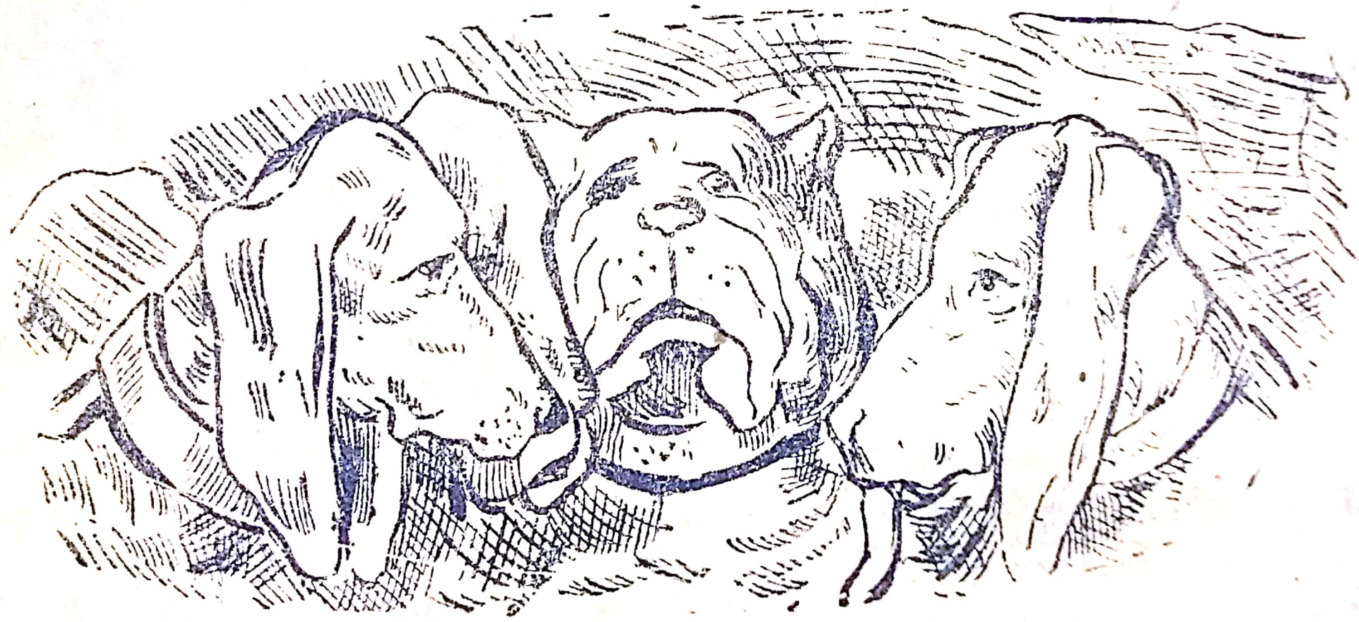
Ι πιστί-μυ σκίλα Διάνα δεν απέμενε πίσο ύτε κατά ένα βίμα, μα εγό δε μπορύσα με κανένα τρόπο να τον σιμόσο στι χριαζύμενι απόστασι κε να πιροβολίσο.

Τιν τρίτι μέρα επιτέλυς κατόρθοσα να χτιπίσο αφτόν τον καταραμένο λαγό.

Μόλις έπεσε στο χορτάρι, πίδισα απ᾽ τ᾽ άλογο κε όρμισα να τον κιτάκσο. Φανταστίτε το θαβμαζμό-μυ, όταν ίδα, ότι αφτός ο λαγός, εκσόν απ᾽ τα σινιθιζμένα πόδια-τυ, ίχε ακόμα κε εφεδρικά. Ίχε τέσερα πόδια στιν κιλιά κε τέσερα στι ράχι!

Νε, στι ράχι-τυ ίχε εκσέρετα γερά πόδια! Όταν κυραζόντανε τα κάτο πόδια-τυ, αναποδογιριζότανε στι ράχι-τυ με τιν κιλιά απάνο κε κσακολυθύσε να τρέχι με τα εφεδρικά-τυ πόδια.

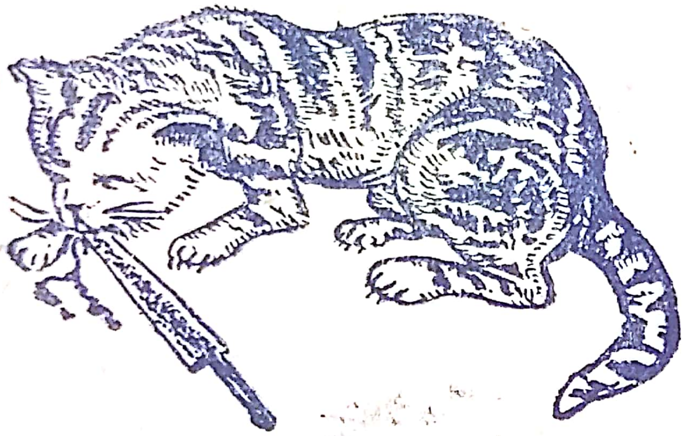
Δεν ίνε λιπόν παράκσενο, πυ τον κινιγύσα σαν τρελός τρις μέρες!

ΜΙΘΙ ΤΥ ΕΣΟΠΥ

Ι ΓΑΤΑ

Μια γάτα μπ'κε ς'ένα ςιδεράδικο κι' άρχιςε να γλίφι τι λίμα. Ι γλόςα-τις κςινότανε κ' έτρεχε πολί έμα. Ι γάτα χερότανε, γιατί

θαρύςε, ότι βγάζι 'κάτι απ'το ςίδερο. 'Ετςι φαγόθικε ολότελα ι γλόςα-τις.

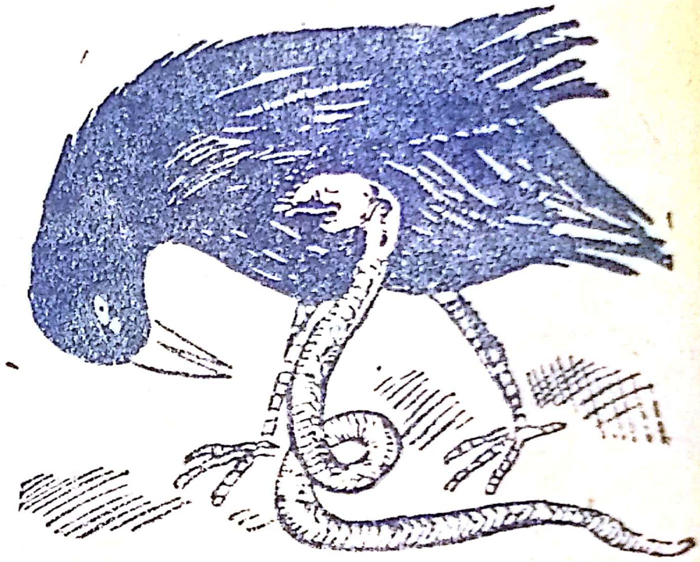
Ο ΠΣΙΛΟΣ

'Ενας πςίλος πίδιςε κε κάθιςε πάνο στο πόδι ενός ανθρόπυ. Ο άνθροπος προςκαλύςε τον Ιρακλί να ςιμαχίςι μαζί-τυ. Ο πςίλος πίδιςε πάλι απ' εκί κ'έφιγε. Ο άνθροπος τότε αναςτέναkςε κε ίπε:

—Ο, Ιρακλί! Πός θα με βοιθίςις ενάντια ςε μεγάλυς αντιπάλυς, αφύ δε θέλιςες να ςιμαχίςις ενάντια ς'ένα πςίλο;

Ο ΚΟΡΑΚΑΣ ΚΕ ΤΟ ΦΙΔΙ

Ο κόρακας δεν ίχε τι να φάγι κι' άμα ίδε ένα φίδι να κιμάτε ςε ιλιόλυστο τόπο, κατέβικε κε τ'άρπακςε. Το φίδι γίριςε το

κεφάλι-τυ κε τον δάνκαςε. 'Οταν ίτανε να πεθάνι, ο κόρακας ίπε:

— Ο κακομίρις τί έπαθα! 'Ιβρα τέτιο πράμα πυ με κατάστρεπε.

ΤΟ ΛΙΟΝΤΑΡΙ Κ'Ι ΑΛΕΠΥ

'Ενα λιοντάρι γέραςε, δε μπορύςε να βρι αρκετί τροφί κι' αποφάςιςε να ςοφιςτί κάτι. Πίγε λιπόν ςε μια ςπιλιά, κςαπλόθικε κ' έκανε πος αρόςτιςε. 'Ετςι ερχόντανε πολά ζόα να το επιςκεφτύν κε το λιοντάρι τάπιανε κε τάτρογε.

Αφύ χαθίκανε πολά ζόα, ι αλεπύ έμαθε το τέχναζμα, πίγε κε στάθικε όκςο απ' τι ςπιλιά κε ρότιςε, πος πάι ι ιγία-τυ.

Το λιοντάρι ίπε:

—'Αςκιμα! Μα γιατί δε μπένις μέςα;

Ι αλεπύ τότε απάντιςε:

— Γιατί βλέπο πολά αχνάρια από ζόα πυ μπίκανε κε λίγα πυ να βγίκανε όκςο.

Ο ΤΖΙΤΖΙΚΑΣ ΚΕ ΤΑ ΜΕΡΜΙΝΚΙΑ

Μια φορά τα μερμίνκια στέγνοναν τα βρεμένα τρόφιμά-τυς. Ο τζίτζικας ίρθε τότε πιναζμένος κε ζιτύςε να τυ δόςυνε φαγί.

Τα μερμίνκια ροτίςανε:

— Γιατί δε μάζευες το καλοκέρι;

— Γιατί δεν ίχα κερό, τραγυδύςα, — ίπε ο τζίτζικας.

— Ε, αφύ τραγυδύςες το καλοκέρι, το χιμόνα χόρεψε,— απάντιςαν τα μερμίνκια.

Κ. ΚΑΡΒΟΝΙΔΙΣ

Ο ΠΑΒΛΑΚΙΣ ΜΟΡΟΖΟΦ

(ΤΡΑΓΥΔΙ)

Χαρύμενα με τυς σιντρόφυς
παντύ στο τάγμα, στο σκολιό
ο Πάβλος, ο μικρός Παβλάκις
περνύσε πάντα τον κερό.

Ο πρότος πάντα στα πεχνίδια,
ο πρότος πάντα στι δυλιά.
Κε τα γλικά-τυ τα τραγύδια
χαρές γενύσαν στιν καρδιά.

Μικρός ακόμα ο Παβλάκις,
μα ι καρδιά-τυ σταθερί.
Δεν τον φοβίζαν ι κυλάκι,
δεν τον φοβίζαν ι εχτρί.

Σαν τίμιος πύταν πιονέρος
μόλα τυ κάμπυ τα πεδιά,
επολεμύσε θαραλέα
τιν πιζματάρα κυλακιά.

Με τις ματιές γιομάτες έμα
με τιν χερέκακι καρδιά
να χάσυν ίθελαν τον Πάβλο
τα λισαζμένα τα σκιλιά.

Κε μία νίχτα ι κυλάκι,
μια νίχτα μάβρι, σκοτινί
με το μαχέρι τον Παβλάκι
χάμο τον έριξαν στι γι...

Το έμα έτρεχσε ριάκι,
στι γι σοριάστικ' ο μικρός,
κι' απ' το μικρό-τυ στοματάκι
στερνός εβγίκε στεναγμός...

...Περνύν τα χρόνια δοξαζμένα
τις Πάλις χρόνια, τις δυλιάς.
Με ζέσι 'μπρός περνά ι βάρδια
τις νιάς, νικίτριας στρατιάς.

Σαλπίζυν δόθε ι τρομπέτες,
εκί τα τίμπανα βαρύν.
Το έργο π' άρχισε ο Πάβλος,
χιλιάδες, νά τ' ακολυθύν.

Ι έδιχι, γλικά φονί-συ
ποτές ποτές δε θ' ακυστί,
μα τ' ονομά-συ στις καρδιές-μας
για πάντα, Πάβλε, θε να ζι.

Συχόμ

Γ. ΠΕΡΓΙΑΛΙΤΙΣ

ΤΑ ΤΡΙΑ ΜΙΡΜΙΝΚΙΑ

Μικρό μιρμίνκι, τόςο δα μικρούτςικο,
ρεβίθι μεγαλούτςικο
να ςίρι δε μπορούςε με το ςτόμα-τυ,
με πόδια κε με ςόμα-τυ.

Δεν το μπορούςε. Μα δεν απελπίςτικε.
Σε πέτρα ςιλογίςτικε
πςιλί ν' ανέβι κ' έτςι τα ματάκια-τυ
διο βλέπυν αδελφάκια-τυ.

Τρεχάτο κατεβένι ςαν πετούμενο,
κι' αφτά τυς λέι χαρούμενο:
— Ελάτε! χέρι, χέρι να μυ δόςετε,
κάτι βαρί μαζί-μυ να ςικόςετε.

Κ' ι τρίς-τυς τόρα πάνε ςτι φολίτςα-τυς
το ςπόρο, κ' ι καρδίτςα-τυς
παντοτινά να ζυν μ' αγάπι ορκίςτικε.
Κε πια ποτέ κανίς-τυς δε χορίςτικε.

ΑΠΑΝΤΙΣΙ ΣΤΟ ΓΡΑΜΑ ΤΟΝ ΜΑΘΙΤΟΝ ΤΥ ΣΥΧΥΜ

Ίστερα απ' τιν επεκσεργασία τις πρόσκλισις τον μαθιτόν τις III τάκσις τμ. «Α» τυ δέφτερυ ελινικύ σκολιύ τις πόλις Συχύμ, πυ μας έκανε ι δασκάλα-μας Τριανταφιλιά Μακρίδι, βεβεοθίκαμε κ' εμίς, ότι πραγματικά το περιοδικό αφτό θα μας βοιθίσι πάρα πολί στιν εκσοσκολικί ανάπτικσί-μας. Γι' αφτό αποφασίσαμε, ι μαθιτές τις τάκσις-μας, να γραφύμε 100 % σινδρομιτές στο περιοδικό «Πιονέρος» κε να παρακαλέσυμε τι σίντακσι να διμοσιέψι τιν παρακάτο πρόσκλισι στο περιοδικό:

Εμίς ι μαθιτές τις III τάκσις τυ ελινικύ σκολιύ 'Ατσκοβας, απαντόντας στιν πρόσκλισι τον μαθιτόν τις III τάκσις τμ. «Α» τυ δέφτερυ ελινικύ σκολιύ τις πόλις Συχύμ, γραφόμαστε 100% σινδρομιτές στο περιοδικό «Πιονέρος» κε προσκαλύμε τα σκολιά Τάκβας, Τσάκβας κε Αχαλσσέν, ν' ακολυθίσυνε το παράδιγμά-μας.

Ο πρόεδρος τις III τάκσις τυ ελινικύ σκολιύ 'Ατσκοβας

—**Ε. ΠΟΛΙΤΙΔΙ.**

ΛΕΚΣΙΛΟΓΙΟ

Α.

Απαρτίζο—составлять.
Αλτ!—стой!
Αποθίκι, ι—склад, кладовая.
'Αλοςτε—впрочем.
Αντίπαλος, ο—соперник.
Ανιςιχό—беспокоиться.

Β.

Βίντςι, το—лебедка.
Βάτος, ο—терновый куст.

Γ.

Γεγονός, το—событие, факт.
Γέφιρα, ι—мост.

Δ.

Δεμονιζμένος—раз'яренный.
Διαςκέδαςι, ι—гулянье.
Διατεθιμένος—намерен.
Διπλαριζμένος—причалившийся.
Δέχομε—согласиться.
Διιχιτίς, ο—начальник.
Διαμορφόνο—вырабатывать, оформлять.

Ε.

Επεκςεργαςία, ι—проработка.
Εκδίλοςι, ι—выступление.
Επιδρομί, ι—набег.
Επίδομα, το—пособие (по безработице и т. д.)
Εκλέγο—выбирать.
Ενόςο—пока.
Εφεδρικός—запасный.
Εφόρμιςι, ι—натиск.

Ζ.

Ζμπαράλιαζμα, το—разгром, разруха.
Ζιτοκραβγές, ι—крики „ура".
Ζύλια, ι—зависть.

Θ.

Θαραλέα—смело.
Θερμαςτίς, ο—кочегар.
Θεζμός, ο—строй.

Ι.

'Ιφος, το—тон, вид.
Ικανότιτα, ι—способность.
Ιπιρέτις, ο—слуга.
Ιλιόλυςτος—солнечный.

Κ.

Κςερονίςι, το—необитаемый остров.
Κυβέρτα, ι—палуба.
Καμαρότος, ο—каютный слуга.
Κόφα, ι—корзина.
Καταφέρο—добываться, суметь.
Κεραβνόπλιχτος—побитый громом.
Κοντράτο, το—контракт.
Κυπαςτί, ι—решетка борта корабля.
Κλαδοκαλίβα, ι—шалаш.
Καραβάνα, ι—котелок.
Κλαδοτὸς—ветвистый.
Καςκέτο, το—фуражка.
Κατςύλα, ι—шапка.
Καβαλάρις, ο—всадник.
Κυκυλομένος—окутанный.
Κλιδαριά, ι—замок.
Κάνκελα, τα—решетка.
Καμαρόνο—любоваться.
Κορδομένος—важный.
Κυρελιαζμένος - в лохмотьях.

Λ.

Λιμάνι, το—порт.
Λιμεναρχίο, το—управление порта.
Λιπύμε—жалеть.
Λίμα, ι—напильник.
Λοςτρόμος, ο—боцман.

М.

Μυράγιο, το—пристань.
Μαρκονιστίς, ο—радиотелеграфист.
Μπονάτσα, ι—штиль, затишье.
Μαξιλάρι, το—подушка.
Μοχλός, ο—рычаг.
Μονιαζμένος—дружный.
Μανία, ι—мания, свирепость, ярость.
Μανιαζμένος—расвирепевший,ярый.
Μουτζουρομένος—запачканный.

N.

Ντοκουμάνις, ο—боцман машины.
Νίκι, το—наем, аренда.
Ναβλόνο—фрахтовать.
Νάβλοσι, ι—фрахтование.
Ντιμένος—одетый.
Νιςί, το—остров.

О.

Οκςιγονοκολιτίς, ο—автогенщик.
Ονιροπολὸ—мечтать.
Οχιά, ι—гадюка.

П.

Παρανομία, ι—подполье.
Πρίμι, ι—носовая часть корабля.
Πολεμοφόδια, τα—военные припасы.
Πλὸρι, ι—задняя часть корабля.
Πάθος, το—страсть.
Πιτζάμα, ι—пижама.
Παρασιμοφοριμένος—орденоносец.
Πολιτία, ι—город.
Πλιγομένος—раненый.
Πιρίνας, ο—ячейка.
Περιπέζο—дразнить.
Προοδέβο—успевать.
Παράκςενος—странный.
Πλιμίριζμα, το—наплыв.
Προτουργός, ο—инициатор.
Πολιβολιτίς, ο—пулеметчик.
Πραχτικό, το—протокол.

Σ.

Σιναβλία, ι—концерт.
Σιςίτιο, το—общественная столовая.
Σινδιάςκεψι, ι—конференция.
Σινκινό—волноваться.
Σιμετοχί, ι—участие.
Σινασπιζμένος—сплоченный.
Σιδεράδικο, το—кузня.
Σοφίζομε—придумывать.
Σπιλιά, ι—пещера.
Σπουδάζο—изучать, учиться.

Т.

Ταχιδρομίο, το—почта.
Τα βγάζο πέρα—справиться.
Τζίτζικας, ο—стрекоза.
Τιμόνι, το—руль.

Ф.

Φόβιτρο, το—пугало.
Φορτιγός—грузовой.
Φαςαρία, ι—забота, возня.
Φρὸνιμα, το—взгляд.
Φαντάζομε—представить себе.

Х.

Χιροπέδες, ι—ручные кандалы.
Χαλινάρα, τα—возжи.

ΤΟ ΕΛΙΝΙΚΟ ΕΚΔΟΤΙΚΟ ΤΥ ΔΟΝΜΠΑΣ
ΕΧΙ ΤΑ ΑΚΟΛΥΘΑ ΒΙΒΛΙΑ:

			Р.	К.
1.	Το πρόγραμα τις Κομιντέρνας	(στι διμοτικί)	—	50
2.	Β. ΠΙΚ. Λογοδοςία για τι δράςι τις ΕΕ τις Κομ. Διεθνύς	»	—	50
3.	Ι αποφάςις τυ VII πανκόζμιυ κονκρέςυ τις Κομυνιςτικίς Διεθνύς.	»		35
4.	Λ. ΣΕΓΑΛ. Πολιτικί ικονομία	»	5	—
5.	Γ. ΓΕΟΡΓΙΑΔΙΣ. Ι ιμπεριαλιςτές ετιμάζυν νέο μακελιό	»	—	50
6.	Για τυς πιονέρυς κε το πιονέρικο κίνιμα—λόγι αρχιγόν.	»	—	80
7.	Π. ΠΟΣΤΙΣΣΕΦ. Το 1-το Τυνγύςικο παρτιζάνικο απόςπαζμα	»	—	80
8.	Ν. ΤΙΧΟΝΟΦ. Σίμον ο μπολςεβίκος	»	—	75
9.	Β. ΚΟΡΟΛΕΝΚΟ. Τα πεδιά τυ ιπόγιυ	»	—	60
10.	Ν. ΓΡΙΓ. Ί ςκαπανίς	»	1	50
11.	ΓΡΙΓΟΡΙΕΦ. Μιάμιςι κυβέντα	»	—	75
12.	Α. ΥΛΙΑΝΟΒΑ. Τα πεδικά κε ςχολικά χρόνια τυ Ιλίτζ.	»	—	50
13.	Γ. ΣΕΡΕΜΠΡΙΑΚΟΒΑ. Ρίκςα	»	—	50
14.	ΣΒΙΦΤ. Ο Γύλιβερ ςτι Λιλιπυτία	»	1	50
15.	ΚΑΒΕΡΙΝ. Ο ςτρυθοκάμιλος Θομάς	»	—	25
16.	Α. ΓΑΙΝΤΑΡ. Ι μακρινές χόρες.	»	—	65
17.	Λ. ΤΟΛΣΤΟΙ. Ι τρις αρκύδες (λιθογραφία)	»	—	75
18.	ΜΑΡΣΑΚ. Ι πόςτα	» »	—	75
19.	Α. ΓΑΙΝΤΑΡ. Το πολεμικό μιςτικό	»	2	—
20.	Β. ΥΝΚΟ. Ο Γαβριάς	»	—	45
21.	ΜΑΡΙΑΜΟΦ. Το κολχόζικο δόρο (λιθογραφία)	(στι μαριυπ. διάλεχτο)	—	75
22.	ΓΟΡΜΠΥΝΟΒΑ. Ι φίλι-μας	» »	—	80
23.	Γ. ΚΟΣΤΟΠΡΑΒ. Λ. Χοναγμπèι	» »	1	50
24.	Π. ΠΑΝΤΖ. Ο μικρòς παρτιζάνος	» »	—	50
25.	Στι μνίμι τυ Σ. Μ. Κίροφ (Καλιτεχν. ςιλογί ςτι διμοτικί κε τι μαριυπ. διάλεχτο)		—	50
26.	«Νεότιτα» Αρ. 3. (Καλιτεχνικί ςιλογί ςτι διμοτικί κε τι μαριυπ. διάλεχτο)		2	50
27.	«Νεότιτα» Αρ. 4.	»—» »—» »—» »—» »—» »—»	3	—

ΣΤΙΛΤΕ ΤΙΣ ΠΑΡΑΝΚΕΛΙΕΣ-ΣΑΣ ΜΕ ΤΑ ΑΝΑΛΟΓΑ ΠΟΣΑ ΣΤΙ ΔΙΕΦΘΙΝΣΙ:

ΜΑΡΙΥΠΟΛΙ, ΑΠΑΤΟΒΑ 24, ΕΛΙΝΙΚΟ ΕΚΔΟΤΙΚΟ ΤΥ ΔΟΝΜΠΑΣ.

ΤΙΜΙ 30 Καπ.

ЦЕНА 30 Коп.

ΔΙΛΟΣΙ

Επιδί ι αποστολί τυ περιοδικύ-μας δεν ίταν ος τόρα κανονικί κε πολί ςιντρομιτές δεν έπερναν τον «Πιονέρο», γι' αφτό ι ςίνταξι απεφάςιςε να στέλνι το περιοδικό «Πιονέρος» μόνι-τις στυς ςιντρομιτές-μας.

Όςι δε θα πέρνυν τον «Πιονέρο» όπρέπι να απε φθίνυντε άμεςα στι ςίνταξι.

Τις ςιντρομές πρέπι να τις στέλνετε μέςον τυ ταχιδρομίυ στι διέφθινςι τυ περιοδικύ:

ΜΑΡΙΥΠΟΛΙ, ΑΠΑΤΟΒΑ, 24

Ι ςιντρομί στον «Πιονέρο κοςτίζι:

ΓΙΑ 3 ΜΙΝΕΣ	90 кап.
„ 6 „	1 руб. 80 кап.
„ 1 ΧΡΟΝΟ	3 руб. 60 кап.

ΠΕΔΙΑ!

Γραφτίτε όλι-ςας ςιντρομιτές στον «Πιονέρο». Ίνε το μόνο περιοδικό-ςας.

Ι ΣΙΝΤΑΚΣΙ

ДОНЕЦКОЕ ОБЛАСТНОЕ
ГРЕЧЕСКОЕ ИЗДАТЕЛЬСТВО

ΕΛΙΝΙΚΟ ΕΚΔΟΤΙΚΟ
ΤΥ ΔΟΝΜΠΑΣ

Μαριύπολι, Απάτοβα 24. Τιλέφονο 3-17.

ΙΠΕΦΘΙΝΟΣ ΣΙΝΤΑΧΤΙΣ: Χ. ΣΣΟΤΙΔΙΣ

Стат. форм. 186х264 2 печ. лист. — в листе 69.120. знак. Тираж 1350.

Міськліт 42. —м. Маріуполь, держдрукарня ч. 3.—Зам. № 5821